Jaargang 113. Dingsdag, 16 Mei 1854. No. 39.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD voor de Stad en Provincie Groningen.

Bij deze Courant wordt aan de geabonneerden verzonden: *Bijblad* no. 3, inhoudende: *Verslag van de handelingen van de Staten Generaal.*

AANBESTEDING.

Op MAANDAG den 22sten Mei 1854, des middags te 12 uur, zal, onder nadere goedkeuring, door den COMMISSARIS DES KONINGS in de Provincie *Groningen*, of, bij deszelfs afwezigheid, door een der LEDEN van de GEDEPUTEERDE STATEN, in het bijzijn van den HOOFDINGENIEUR van den WATERSTAAT in het 1ste Distrikt, aan het Lokaal van het Provinciaal Bestuur te *Groningen*, in het openbaar worden aanbesteed:

Het doen van eenige Herstellingen aan de Rijswerken langs het Reitdiep, en eenige verdere Werken.

De gadingmakenden kunnen van de begrooting van Kosten van voorschreven Werken ter Provinciale Griffie kennis nemen.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij enkele inschrijving.

Het Bestek, waarnaar de bovengemelde Aanbesteding zal plaats hebben, zal, boven en behalve in het Provinciehuis te *Groningen*, ter lezing liggen: te *Groningen* in den Doelen, bij de kasteleins VAN DER LAAN, ESKHOFF, wedw. BONTEKOE, TEN HAVE, SPINHOF en de wedw. DE JONGE, alle aan de Groote Markt; voorts bij den kastelejn PLAAT, in het Blaauwe Paard; bij den kastelein VISSER, in de Zon, en J. A. HEIKENS, in de Zwaan; bij de wedw. N. DE MULDER, in het Wapen van Amsterdam; bij de wedw. RASKER, op den hoek van het Ameland; in de Stads Herberg en in de Slingerij, buiten de Apoort; bij den kastelein MIDDELKOSTER, bij de Ebbingepoort, en bij R. R. ELEMA, in de Altena; te *Zoutkamp* bij den kastelein S. H. WOLDRINGH; te *Warfhuizen* bij A. NANNINGA; te Winsum bij de erven WIERSEMA; te *Bedum* in het Gemeentehuis; te *Onderdendam* in het Zijlvesterhuis en bij den kastelein JAN KNOOP PATHUIS; te *Appingedam* bij de kasteleins EVERS, WIERSUM en HOUWING; te *Delfzijl* bij de kasteleins TER STEEG, HAZENHOEK, HEMMES, S. J. DE VRIES en de wedw. WEITS; te *Ten Boer* in het Gemeentehuis en bij den kastelein A. LINTHORST, te *Kaakheem;* te *Termunterzijl* bij den Zijlwaarder; te *Martenshoek* bij de wedw. MEURS; te *Zuidbroek* bij den kastelein MONKHORST; te *Winschoten* bij de wedw. WISSEMAN en den kastelein H. HEMMES; te *Nieuwe Schans* bij den kastelein A. J. VERNIERS VAN DER LOEFF; te *Veendam* in het Gemeentehuis; te *Grijpskerk* bij de wedw. DE BOER; te *Zuidhorn* in het Gemeentehuis; te *Noordhorn* bij den kastelein A. H. WIERINGA; te *Usquert* en te *Oude Pekela* in het Gemeentehuis.

Nadere informatiën en aanwijzing in loco kunnen worden aangevraagd bij den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat en bij den Ingenieur N. J. VAN DER LEE, te *Groningen.*

GRONINGEN, 9 Mei 1854.

De Commissaris des Konings voornoemd: I. A. VAN ROIJEN.

VERHURING VAN JAGTREGTEN.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* zijn voornemens, door hunnen GECOMMITTEERDE, bij enkele Inschrijving, te verhuren:

voor de jaren 1854, 1855 en 1856:

Het **REGT** van de **JAGT** op de STADSGRONDEN in de Kolonien van *Sappemeer*, *Hoogezand* en *Kijlcompagnie*, en daaronder behoorende Landen, en wel in vijf Perceelen;

en voor één jaar:

De **JAGTREGTEN** der **STAD**, onder de Gemeente *Hoogkerk*, in 1 Perceel.

De Voorwaarden van Verhuring zullen, van heden, ter SECRETARIJ dezer Gemeente ter lezing liggen.

De Inschrijvingsbiljetten, voor ieder Perceel afzonderlijk in te dienen, met aanduiding van het Perceel, waarvoor ingeschreven wordt, ingerigt overeenkomstig hetgeen daaromtrent bij de Voorwaarden is bepaald, moeten uiterlijk op DINGSDAG, den 30sten Mei 1854, des voormiddags te 9½ uur, aan het RAADHUIS zijn bezorgd.

De opening dier Biljetten en de provisionele Toewijzing aan de hoogste Inschrijvers op ieder Perceel, zal, onder nadere goedkeuring, in het openbaar plaats hebben op DINGSDAG, den 30sten Mei 1854, des voormiddags te 10 uur, in een der Vertrekken van het RAADHUIS.

GRONINGEN, 15 Mei 1854.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Groningen* brengen, naar aanleiding van eene circulaire van den Heer COMMISSARIS des KONINGS in deze Provincie, d.d. 4den dezer, no. 2927, ter kennis van de Ingezetenen van *Groningen*, dat van *heden* af tot den 15den Julij e.k. op de SECRETARIJ der Gemeente zal voorliggen eene **LIJST VAN INTEEKENING**, ten behoeve van een **NATIONAAL GEDENKTEEKEN** aan het **METALEN KRUIS**, hetwelk bij de viering van een Herinneringsfeest, te ***Amsterdam***, in het jaar 1856, aldaar zal worden opgerigt.

GRONINGEN, 15 Mei 1854.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

SCHUTTERIJ.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen*, gelet hebbende op art. 1, 2, 6 en 9 der wet op de Schutterijen van den 11den April 1827 (*Staatsblad* no. 17), brengen bij deze ter kennis van een' ieder, dat de Registers ter inschrijving voor de dienst der Schutterij zullen geopend worden op den 15den Mei aanstaande.

Dat tot deze inschrijving verpligt zijn, en daartoe mitsdien worden opgeroepen, alle ingezetenen dezer Gemeente, die in het jaar 1829 zijn geboren; dat mede tot deze inschrijving zijn verpligt die, welke geboren zijn in 1820 tot 1828 ingesloten, en zich hier ter Stede, sedert de vorige inschrijving, uit andere plaatsen met de woon hebben nedergezet, waaronder ook zijn begrepen de militairen, die sedert dien tijd hun paspoort verkregen en zich alhier gevestigd hebben, alsmede de zich in deze Stad gevestigd hebbende vreemdelingen (waardoor verstaan worden zij, die hun voornemen, om zich in dit Rijk neder te zetten, hebben aan den dag gelegd, hetzij door eene uitdrukkelijke verklaring, hetzij door het werkelijk overbrengen van den zetel van hun bestaan herwaarts, zonder dat de tijdelijke uitoefening van een bedrijf of handwerk, in eenige ondergeschikte betrekking, als zoodanig voornemen wordt aangemerkt); dat van de inschrijving niemand der bovengenoemde personen, al vermeende hij tot de vrijgestelden of uitgeslotenen te behooren, is uitgezonderd, en dus ook niet die personen, welke reeds hun ontslag uit de Schutterlijke dienst hebben bekomen; zullende degenen, die bevonden zullen worden, zich niet vóór den 1sten Junij aanstaande te hebben doen inschrijven, ambtshalve ingeschreven en door den Schuttersraad verwezen worden tot eene geldboete, terwijl zij daarenboven zonder loting bij de Schutterij zullen worden ingelijfd, indien het zal blijken, dat er tijdens de verzuimde inschrijving geene redenen tot uitsluiting of vrijstelling ten hunnen aanzien bestonden. En ten einde de inschrijving behoorlijk geschiede, en zij, die daartoe volgens de gemelde bepaling verpligt zijn, niet komen te vervallen in de straf, op de verzuimde inschrijving vastgesteld, zoo worden dezelve ten ernstigste aangemaand, om zich van een geboorte-extract te voorzien en zich alzoo van hunnen juisten ouderdom te verzekeren; voorts uitgenoodigd, om op de navolgende dagen, des voormiddags van 9 tot 12 uur, zich ter inschrijving te vervoegen aan het Bureau van Inkwartiering in het Raadhuis alhier, daarbij tevens de *roode Letter* en het *Nommer* van hunne woning opgevende, te weten: die, welke wonen in de roode Letters

A. B, C, D, E, F, G. H. I, K, L en M, op **WOENSDAG** den 17den Mei 1854

N, O, P, Q, R, S, T, U, V, W, X, IJ en Z, op **DONDERDAG** den 18den Mei 1854.

Voorts gelet hebbende op art. 7 van Zijner Majesteits besluit van den 7den September 1828 (*Staatsblad* no. 35), roepen mede bij deze op alle personen, welke, als gehuwd of als weduwenaars met kind of kinderen, in het afgeloopen jaar in de termen zijn geweest om uit dien hoofde in de tweede klasse van de algemeene rol der Schutterij te worden gebragt, doch sedert dien tijd de bevoegdheid hebben verloren om in die klasse te verblijven, en dus alsnu in de eerste klasse der voor dit jaar te stellen algemeene Schuttersrol geplaatst moeten worden; om van dusdanige verandering van omstandigheden schriftelijk kennis aan Burgemeester en Wethouders te geven, of zich daartoe ter Stads Secretarij aan te melden, des middags van 12 tot 1 uur, vóór de aan te vangen inschrijving, en dus uiterlijk tot den 15den Mei aanstaande; zullende, wanneer deze kennisgeving door de belanghebbenden mogt zijn verzuimd, en zij dus dien ten gevolge niet bij de Schutterij zouden zijn ingelijfd, door Burgemeester en Wethouders proces-verbaal tegen hen moeten worden opgemaakt en aan de regtbank toegezonden, ten einde op de nalatigen toe te passen de strafbepaling van art. 1 der wet van den 6den Maart 1818 (*Staatsblad* no. 12), houdende eene geldboete van ten hoogste *f* 50—00 en eene gevangenis uiterlijk van drie dagen, hetzij ieder afzonderlijk of wel beide straffen te zamen.

Wijders brengen Burgemeester en Wethouders ter kennis van diegenen, welke hun 34ste jaar hebben voleindigd, en bij de Schutterij ingelijfd zijn geworden, dat zij, *indien zij zulks verkiezen*, hun ontslag kunnen reclameren; waarom een iegelijk, die van dit regt wenscht gebruik te maken, aangemaand wordt, zulks ter kennis van Burgemeester en Wethouders dezer Stad te brengen, door het doen eener schriftelijke verklaring, vergezeld van eene geboorteacte, die ten behoeve der Schutterij zonder zegel wordt afgegeven, en deze stukken ter Secretarij te bezorgen, uiterlijk vóór den 15den Mei aanstaande; vermits al degenen, welke zulks niet mogten verrigten, beschouwd zullen worden hun ontslag niet te verlangen en als Vrijwilligers te blijven dienen.

En opdat deze kome ter kennis van de Ingezetenen, zal dezelve in de *Groninger Courant* geplaatst en voorts aangeslagen worden.

Gedaan in het Raadhuis te *Groningen*, den 1sten Mei 1854.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

De BURGEMEESTER van *Groningen* brengt ter kennis van de belanghebbenden, dat, tot **HERSTELLING** der **SCHADE**, aan den **Sint-Jansboog** over het Schuitendiep toegebragt door de PASSAGIE van een nieuw Galjootschip, de **PASSAGIE** door het **SCHUITENDIEP** onder door dien Boog, gedurende **veertien dagen** zal zijn **GESTREMD** voor den **doorvoer** van **NIEUWE SCHEEPSHOLLEN**, als **Koffen, Galjooten, Schoeners** en dergelijke; blijvende dus de Passagie voor de gewone TURF- en TJALKSCHEPEN **vrij**.

GRONINGEN, 15 Mei 1854.

De Burgemeester: J. SLOT.

NIEUWSTIJDINGEN.

RUSLAND. — TURKIJE.

Volgens berigten uit Konstantinopel van den 5den Mei, waren prins *Napoleon* en lord *Raglan* aldaar aangekomen.

Wegens de ongezondheid van het land, zullen de geallieerde troepen Gallipoli verlaten en zich te Konstantinopel en omstreken kamperen.

De Fransche *Moniteur* deelt thans eerst het volledig rapport mede van generaal *Hamelin* omtrent het beschieten van Odessa, waaruit echter niet vele nieuwe feiten blijken.

De *Contitutionnel* voegt bij deze mededeeling de opmerking, dat de 8 stoomschepen, bij dit bombardement gebezigd, allen raderbooten waren, de oudste en minst geschikte om het vuur der batterijen te weêrstaan. De admiraals rekenden de vestingwerken van Odessa, ofschoon ze zoo goed mogelijk waren opgerigt, niet meer waard dan er eenige der oudste stoomschepen tegen te bezigen. Zoowel de nieuwere schroefstoomschepen als de linievaartuigen hebben het gevecht slechts aangezien. Door de militaire overheid alzoo te kastijden, hebben de admiraals de fortificatiën met minachting, en de stad, die een garnizoen heeft van 68,000 man, met voorbeeldelooze edelmoedigheid bejegend.

De Fransche *Moniteur* berigt, dat de vereenigde Fransch-Engelsche vloten in de Zwarte zee veertien Russische handelsschepen hebben bemagtigd.

De *Moniteur* meldt uit Zara van den 9den dezer, dat 8000 Montenegrijnen te Czettignie verzameld waren. De vijandelijkheden waren nog niet begonnen. Het Engelsche fregat *Diamond* was te Ragusa aangekomen.

De *Presse* zegt, dat het bombardement van Silistria, den 28sten April hervat, door de Turken goed werd beantwoord. Na dien dag was er tegenbevel gekomen; het vuur was gestaakt, maar den 30sten hadden de Russen tusschen Orsowa en Silistria getracht den Donau over te trekken; *Mustapha*-pacha viel echter uit Silistria en *Namik*-pacha uit Rassowa, elk met 2000 man kavallerie en eenig geschut, de reeds overgebragte Russen in de flanken aan en noodzaakte hen tot den terugtogt.

De *Lloyd* bevat eene bekendmaking van den veldmaarschalk *Paskewitsch*, gedagteekend van Galatz den 27sten April, waarbij voor den uitvoer van granen aan onzijdige schepen een termijn van 8 dagen toegestaan wordt.

— Een telegrafisch berigt uit Berlijn zegt, dat van wege Oostenrijk aan Rusland eene nota moet zijn gezonden, met verzoek, om de Donau-vorstendommen te ontruimen; ingeval van weigering, wordt de oorlog zeer denkelijk.

— De Fransche *Moniteur* berigt op grond van partikuliere correspondentiën, „dat Koning *Otto* bereid is een' tweeden opstand aan den gang te helpen, om welk voornemen uit te voeren hij van Rusland ieder maand een millioen onderstand zou ontvangen."

Behalve *Hadyi Petro*, is de eenige grieksche opstandeling, die nog in het veld blijft, een gewezen rooverhoofd, de beruchte *Cataraкia*, die al de aan de gevangenis van Chalcis ontsnapten om zich vereenigd heeft. Men kan geene gruwelen uitdenken, welke niet door dezen bandiet en zijne bende gepleegd zijn. Op alle punten van Thessalië en Epirus protesteren de Grieksche raya's tegen de invallen der Grieken. Te Mezzowo waren de Christelijke onderdanen van den Sultan de eersten om op *Grivas* te schieten; de achtingwaardige Hellenen bedekken hun gelaat en roepen de buitenlandsche interventie in om een einde aan zooveel rampen te maken.

Aan de *Indépendance Belge* is uit Parijs geschreven dat er, naar het schijnt, eene krijgsmagt van 8000 man Fransche troepen, waarbij dan ongetwijfeld ook Engelsche troepen zich zouden voegen, naar Griekenland zal worden gezonden, ten einde aldaar als een observatie-korps te worden gelegerd. „Dit is — zegt de briefschrijver — in zooverre te bejammeren, als het de kracht onzer naar Turkije bestemde expeditie verzwakt; het is eene voor Rusland gunstige afleiding; maar ons gouvernement is zijns ondanks tot deze tusschenkomst in Griekenland genoopt door de dwaze handelingen van het Grieksche kabinet; en er is geen ander middel om voor het vervolg al onze strijdkrachten beschikbaar te krijgen tot den regtstreekschen strijd tegen Rusland."

Van de voorgenomen gewapende tusschenkomst in Griekenland is nog niets officiëel bekend geworden. Doch uit de scherpe artikelen in het Fransche regeringsblad thans dag op dag tegen Griekenland voorkomende, wordt opgemaakt, dat er werkelijk een zoodanig plan bij het Fransche gouvernement bestaat.

— Een partikuliere brief uit Erzerum van den 3den April aan de *Patrie*, verhaalt de aankomst daar ter stede van een' der groot-officieren van dan Shach van Perzië, op weg naar Londen met eene bijzondere zending.

Men beschouwde de vredebreuk tusschen Rusland en het Perzische hof als zeker, en men verzekerde dat Perzië in de coalitie zou treden, welke zich tegen Rusland gevormd heeft.

De Russische zaakgelastigde moet de ministers van Perzië bedrogen hebben, door ze wijs te maken, dat de Westersche mogendheden eene lijn trekken met den Czaar tegen Turkije; doch toen door den minister van Engeland betere inlichtingen gegeven waren, is de vorst van Perzië zeer toornig geworden, zoodat de Russische zaakgelastigde, onder voorwendsel van ziekte, is afgetrokken.

— Eene telegrafische depèche uit Koppenhage van den 12den dezer meldt, dat de Fransche vloot Fredrikshaven nog niet zou verlaten hebben.

Wegens het ongunstige weder had de vloot van admiraal *Napier*, volgens de jongste berigten, reeds weder op de Zweedsche kust het anker geworpen. Niet verre van Helsingfors ontmoette admiraal *Plumridge* acht Russische oorlogsschepen, die hem met kanonschoten begroetten, hetgeen door de *Köln. Ztg.* wordt medegedeeld als een bewijs, dat de Russen geenszins afkeerig zijn van een zeeslag.

Naar luid dier berigten uit de Oostzee, ziet men weldra eene belangrijke daad te gemoet, hetzij dat er een zeeslag zal geleverd worden, hetzij dat een der twee steden Reval of Helsingfors zal bezet worden, hetzij dat de admiraal *Napier* Kroonstad zal aantasten.

De *Morning Herald* wil weten, dat de admiraliteit zich voorstelt om een derde eskader zamen te stellen, dat, onder bevel van den kapitein *Ommaney*, in den omtrek van Archangel zou gaan kruisen.

(De *N. Rott. Ct.* berigt, dat te Rotterdam per telegraaf het berigt is ontvangen, dat de oorlogvoerende mogendheden de haven van Archangel niet zullen blokkeren.)

Uit Riga wordt gemeld, dat die stad van palissaderingen wordt voorzien; zoodra zich Engelsche schepen voor de haven zullen vertoonen of de vijandelijkheden aanvangen, zal de stad in staat van beleg worden verklaard.

De *Chronicle* zegt, dat het dezer dagen door Zweedsche dagbladen gegeven berigt, als zoude het den kapitein van een door de Engelsche kruisers buitgemaakt Russisch schip gelukt zijn om weder te ontsnappen, nadat hij de Engelsche soldaten, die ter bewaking op zijn vaartuig waren gesteld, had beschonken gemaakt, een verzinsel is.

Uit Petersburg wordt gemeld, dat de collegie-raad *Jakowlew*, die reeds eenmaal een millioen z. roebels aan het beroofde invaliden-fonds heeft geschonken, alsnu een half millioen voor de kosten van den oorlog heeft gegeven, en door den Keizer tot staatsraad is benoemd.

(*Laatste berigten.*) Wat het oorlogstooneel betreft, wordt heden niets nieuws gemeld. Daarentegen is er geen gebrek aan geruchten, als: inneming van Silistria door de Russen, bemagtiging van Sebastopol door de vereenigde vloten, ontscheping van 8000 Franschen in de Krim, enz. De waarheid is, dat er geene nieuwe berigten zijn ontvangen.

— Men verwacht te Petersburg stellig, dat de eerste aanval der vereenigde vloten in de Oostzee tegen Reval gerigt zal zijn. Alle maatregelen van den generaal *v. Berg* doelen hierop. Aan den generaal *Focht* is voor het geval van brand in de stad het opper-kommando over al de brandwachten opgedragen; de inwoners hebben gedrukte instructiën ontvangen voor het geval, dat het bombardement brand mogt veroorzaken.

— De Fransche oostzeevloot is de groote Belt binnengestevend en zal zich nu weldra bij de Engelsche voegen.

— Wat de eskaders in de Zwarte Zee betreft, weet men nog niet naauwkeurig waar zij zich bevinden; maar zeker hebben zij Sebastopol niet aangetast.

Van de Donau-oevers wordt ook niets nieuws gemeld.

— Volgens berigten uit Weenen, van gisteren, werden de legerkorpsen in Italië en Galicië ook op voet van oorlog gebragt. Er was niets nieuws van het tooneel des oorlogs.

De Russische veldmaarschalk *Paskewitsch* is te Kallarasch aangekomen.

— Onder andere rescripten van den Keizer van Rusland, bevat de *Invalide* er een aan den baron *Osten-Sacken*, te Odessa. Hierin wordt onder anderen gezegd, dat op denzelfden dag dat de bewoners de plegtigheid van de begravenis van den gekruisigden Verlosser vierden, de bondgenooten van de vijanden zijns heiligen naams de stad en haren handel trachtten te vernielen; maar de onverschrokkene troepen, heet het verder, wisten onder de aanvoering van den baron *Osten-Sacken* de kusten te verdedigen, welke den eersten verkondiger der Christelijke leer in Rusland in den aposteltijd opnamen en hebben den hardnekkigen aanval des vijands afgeslagen, welke in de ruime zee veiligheid zocht. Voor dit bedrijf nu ontving de generaal de orde van den *H. Andreas.*

DUITSCHLAND.

Uit Berlijn meldt men, dat de functiën van den prins van Pruissen, als militair-gouverneur der Rijnprovincie en Westphalen, voorloopig zijn opgeheven.

— De *Preusz. Corr.* zegt gemagtigd te zijn de geruchten nogens eene ministeriële wijziging, volgens welke het kabinet *v. Manteuffel* door een ander onder graaf *Dohna* (dus dan geheel Russisch gezind) zou vervangen worden, voor geheel onwaar te verklaren.

— De berigten over den stand der granen zijn bij voortduring zeer gunstig.

— In het groothertogdom Baden wordt de verwarring, ten gevolge van den kerkelijken twist, steeds grooter. De geheele Katholijke gemeente Kerlach heeft met haren geestelijke aan het hoofd, de verklaring afgelegd, dat zij Katholijk wil blijven, maar zich plegtig van den Paus en den aartsbisschop afscheidt en den Prins-regent tot kerkelijk opperhoofd wil erkennen. Men verzekert dat dit voorbeeld nog door meer gemeenten zal gevolgd worden. Men verwacht nog steeds dat de aartsbisschop van Freiburg over het geheele groothertogdom het interdict zal uitspreken.

— De regering van Hannover heeft nu mede eene verklaring van neutraliteit afgelegd en het uitrusten van kapers verboden.

— In Boheme en andere Slavonische gewesten van Oostenrijk is men woelingen op het spoor gekomen, door Russische agenten voorbereid. Ook in Hongarije zijn Russische zendelingen ontdekt.

ZWEDEN, NOORWEGEN en DENEMARKEN.

Het constitutionnel comité uit den Zweedschen landdag heeft te Stokholm het besluit genomen, dat men vreesde, en dat men vooral in de tegenwoordige omstandigheden, die voor Zweden niet geheel zonder moeijelijkheden zijn, zoo veel mogelijk had getracht te voorkomen. Het comité heeft namelijk den procureur-generaal aangevraagd, eene regtsvervolging wegens het onwettig veranderen van den staat der directe belastingen, in te stellen tegen de ministers van financiën, *Gripenstedt*, van justitie, graaf *Sparre*, van buitenl. zaken, ba

ron *Stjerveld*, de staatsraden *Schrnüs* en *Wellenstein* en de oud-staatsraden *v. Hohenhausen*, *Sendberg* en graaf *Platen*. Deze belangrijke zaak houdt de openbare meening te Stokholm zeer bezig.

— De Deensche regering heeft bekend gemaakt, dat bevel is gegeven, om elke wapening in de Deensche koloniën te verhinderen. In vroegere oorlogen hadden te St. Thomas veelmaal verboden uitrustingen plaats.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN, 11 Mei.

Van wege het Huis der Gemeenten is op de voordragt van den kanselier der schatkist, de voorloopige inning toegestaan van al de verhoogde belastingen en regten, die dezer dagen door het gouvernement aangevraagd zijn, om de meerdere oorlogskosten, ten bedrage van 6,850,000 p. st., te kunnen dekken. Eene poging, door mr. *E. Ball*, bij die gelegenheid beproefd, om namelijk het mout tegen eene verhooging van belasting te vrijwaren, is met 143 tegen 224 stemmen mislukt.

In de vergadering van directeuren der bank, heden gehouden, is het besluit genomen om de disconto van 5 pCt. op 5½ te verhoogen.

— Ondanks het door eenigen gevreesde verminderde handelsvertier, ten gevolge van den oorlog, heeft de uitvoer gedurende de met den 5den April geëindigde maand eene vermeerdering van 993,572 £ boven hetzelfde tijdvak van 1853 bedragen. Ook de invoer is aanzienlijk toegenomen

— Het Gadsden-traktaat, strekkende om een deel van het Mexikaansche grondgebied tegen aanzienlijke geldelijke schadeloosstelling aan de V. Staten af te staan, is door den Senaat met eene meerderheid van 30 tegen 13 stemmen goedgekeurd.

De totale waarde van het gedurende drie eerste maanden van dit jaar in Californië ingescheepte goud, bedraagt eene som van 10,679,120 dollars.

— De *Sun* zegt, dat de graaf *Elgin*, gouverneur van Canada, belast is met eene bijzondere zending van de Engelsche regering bij die der Vereenigde Staten, betreffende den tegenwoordigen oorlog.

— Het calorieke schip *Ericson*, dat op een' proeftogt door een' storm overvallen werd, is gezonken in het gezigt van Jersey city. Men hoopte hetzelve weer boven water te brengen. De genoodigden op het schip en de equipagie hebben zich door sloepen weten te redden.

— Uit Rio Janeïro wordt berigt, dat eene Engelsche divisie van 2 stoom- en 2 zeilkorvetten er de haven had verlaten, omdat eene Russische divisie bij Bahia was geseind.

— Berigten uit Australië d.d. 1sten Maart melden, dat nabij Melbourne nieuwe en uitgestrekte goudlagen zijn ontdekt, die alle tot dusver gevondene in de schaduw stellen.

FRANKRIJK.

PARIJS, 11 Mei.

De *Moniteur* meldt officiëel dat generaal *d'Hilliers*, gezant te Konstantinopel, is teruggeroepen, om met het opperbevel van het kamp van Saint-Omer belast te worden.

De voorhoede van 1000 man is van Toulon reeds naar Griekenland vertrokken. Het 6de regement kurassiers is begonnen zich te Marseille in te schepen.

— Dr. *Michel Léry*, lid van den hoogen raad der legers, heeft van den minister van oorlog de opdragt gekregen naar het leger van het Oosten te vertrekken, om eene zending op het gebied der geneeskunde te vervullen.

— De houding van de geestelijkheid schijnt de Fransche regering tegenwoordig eenigermate zorg te baren, hetgeen daaruit blijkt, dat zij zich nu en dan tegen haren invloed begint te verzetten. Zoo was onder anderen dezer dagen naauwelijks vernomen, dat de Jezuïten op het collegie Stanislas het oog gevestigd hadden, of de prefect van de Seine kreeg in last om het collegie voor rekening van het departement te koopen.

— De *Gazette des Hôpitaux* geeft geen bulletin meer van de cholera, welke als geweken kan worden beschouwd.

Van den 14den. De *Moniteur* bevat een zeer hevig artikel tegen Griekenland, waarin herinnerd wordt aan de weldaden, welke dit land van Frankrijk ontvangen heeft; op de ondankbare en verblinde regering van het eerstgemelde land alleen, valt de verantwoordelijkheid voor het verlies van den steun, die het nooit ontbroken heeft.

— Mw. *Colet*, geb. *Revoil*, heeft den grooten prijs der dichtkunst bij de Fransche akademie behaald. Sedert tien jaren behaalt dezelfde dichteres geregeld de overwinning bij de akademische wijdstrijden.

— Onder de wetten, door het Wetgevend Ligchaam aangenomen, is ook dat op het draineren der landerijen. Bij de beraadslagingen over dat onderwerp heeft men de eer der uitvinding van de drainering aan Engeland ontzegd; reeds van ouds was deze wijze tot vruchtbaarmaking in Frankrijk bekend. Engeland, dit erkende men, had echter het draineren algemeen in gebruik gebragt door de aanmoedigingswet van 1845.

NEDERLAND.

Tweede Kamer der Staten Generaal

Zitting van Vrijdag den 12den Mei.

De beraadslagingen over het ontwerp tot regeling van het armbestuur worden voortgezet.

De heer *Groen van Prinsterer* had zich gevleid, dit ontwerp te kunnen aannemen, maar vreest thans genoodzaakt te zullen zijn het te verwerpen. Hij heeft behoord tot hen, op wie het ontwerp een' betrekkelijk gunstigen indruk heeft gemaakt en ook tot hen, die evenwel bezwaren tegen de voordragt hadden. Hij ontveinst het niet, hij heeft zich illusiën gemaakt; daar hij meende, dat de hoofdgedachte in de memorie van toelichting ontwikkeld, in de wet zou worden uitgewerkt. Het tegendeel is geschied. Na de memorie van beantwoording, na de rede des ministers, op gisteren, bevindt hij zich op een geheel ander terrein. Hij ziet in het ontwerp niet langer eene afwijking van de hoofdgedachte, maar de toepassing van een eigen stelsel van het Gouvernement, dat aldus geformuleerd kan worden: handhaving der wettelijke liefdadigheid uit het oogpunt van politie en als suppletie voor de ongenoegzaamheid der kerkelijke en bijzondere liefdadigheid.

De heer *Thorbecke* zal niet treden in eene vergelijking van het vorige en dit ontwerp; hij zal alleen over het tegenwoordige voorstel spreken, waartegen hij drie hoofdbedenkingen heeft. De minister heeft gezegd, dat het ontwerp strekt om de armverzorging aan de kerkelijke en bijzondere liefdadigheid over te laten. Dit is hem, daar de armenzorg een publiek belang is, ongrondwettig en ongeoorloofd voorgekomen. Verder merkt spr. op, dat ook nog eene andere taak op den Staat, op de Wetgeving berust, namelijk het toezigt op het rigtig beheer te verzekeren. Dit is een zedelijke pligt ten aanzien van hen, die belang bij het beheer hebben, maar dit niet zelf kunnen uitoefenen. Ten slotte zegt hij, dat hij meer dan iemand overtuigd is van de moeijelijkheid van zoodanig ontwerp, ook ten gevolge der vooroordeelen, welke men te bestrijden heeft. Hij is dus, zoo immer, geneigd groote toegevendheid te betuigen en aan te bevelen. Hij weet zeer goed, dat het vorige ontwerp met verzwakking aannemelijk had kunnen gemaakt worden, maar dit strookte niet met zijne overtuiging. Bij zijn' opvolger schijnt dit ook niet het geval te zijn, maar toch tusschen verzwakking en hetgeen in dit ontwerp lijnregt strijdigs voorkomt, is er groot verschil.

De heer *Sloet tot Oldhuis* is een vijand van wettelijke liefdadigheid, die hij in de artt. 21 en 25 duidelijk vindt uitgedrukt en die hij ook in het onderstands-domicilie vindt. Maar hij ziet daarin geen socialismus, doch veeleer communismus, roof, waartegen geen voorbehoedmiddel bestaat. Als wij deze wet zullen aannemen, zegt spr., laat ons dan niet gewagen van wettelijke liefdadigheid, maar van dwang tot onderhoud van minvermogenden.

De heer *Schimmelpenninck van der Oije* wanhoopt, dat ooit eene wet op het armbestuur zal tot stand komen, wanneer deze wet niet werd aangenomen, die getracht heeft de noodige waarborgen te geven voor de liefdadigheid, zoowel als voor den Staat.

De heer *van Akerlaken* meent dat de tegenwoordige minister het ontwerp van den heer *Thorbecke* heeft gezuiverd van die groote bezwaren, welke daartegen waren aangevoerd, en het was spr. dan ook onverklaarbaar, hoe de bestrijders van het vorig ontwerp konden zijn tevens bestrijders van het tegenwoordige; hij zou de wet goedkeuren, indien nog enkele bezwaren, doch van ondergeschikt belang, konden worden weggenomen.

De heer *Rochussen* verklaart, dat hij na rijp beraad, de wet aanmerkt als een' bezadigden middenweg te bewandelen, dien de spr. wil mede bewandelen, zoo niet amendementen, die aangenomen werden, hem daarin mogten verhinderen.

Verscheidene leden hebben op nieuw hunne gevoelens ontwikkeld en nader toegelicht, waarna de verdere discussie wordt verdaagd tot morgen.

Zitting van Zaturdag den 13den Mei.

In deze zitting is ingekomen eene missive van den heer *Groen van Prinsterer*, ten geleide van een voorstel tot wijziging der bestaande verordeningen tot oprigting van bijzondere scholen, en memorie van toelichting. Dit voorstel strekt, om, bij afwijzing door Ged. Staten van eene aanvraag tot oprigting eener lagere school, de bevoegdheid te verleenen de beslissing des Konings te kunnen vragen. — Drukken, ronddeelen en verzending naar de afdeelingen.

Aan de orde is de voortzetting der beraadslagingen over het ontwerp van wet tot regeling van het armbestuur.

De heer *Sander* zegt, dat het zijne overtuiging is, dat de verwerping dezer voordragt noodlottige gevolgen na zich zal slepen. Hij schetst in het begin zijner rede de beide uitersten van deze zaak: 1) om alles aan de Staatsbemoeijing over te laten, en 2) om alles aan de Kerk en bijzondere liefdadigheid toe te vertrouwen. Geen van beide stellingen kan hij beamen; zijns inziens is het burgerlijk armbestuur volstrekt onmisbaar, en is het subsidie-stelsel een noodzakelijk kwaad. Volgens sprekers meening bedreigt deze wet de onafhankelijkheid der diakoniën *niet*.

De heer *de Brauw* verklaart zich voor de wet. Hij deelt de vrees niet voor de onafhankelijkheid der diakoniën, daar die in het geheel niet wordt aangerand, en ontkent dat het beginsel der *charité legale* in deze wet is opgenomen.

De heer *Luyben* kan zich wel met de hoofdbeginselen der wet vereenigen, maar keurt het niet goed, dat men de kerkelijke en bijzondere instellingen aan zekere banden en formaliteiten onderwerpt.

De heeren *van Nispen*, *de Kempenaer*, *Groen van Prinsterer*, *Sleeswijk Vening* en *van Akerlaken* antwoorden nog op het een en ander, dat tegen hunne redevoeringen in het midden is gebragt.

De *minister van binnenl. zaken* herinnert, dat de heer *Groen* gisteren gezegd heeft dat de Regering in de wet een stelsel heeft geformuleerd. Dit is zeer juist; het bestaat hierin: overlating van de armenzorg aan de kerkelijke en bijzondere liefdadigheid, verbonden aan den regel van het burgerlijke armbestuur, en voorts overgang tot een' beteren toestand. Z. Exc. verdedigt nader de voordragt tegen de beschuldigingen, die daartegen zijn ingebragt, en meent dat men den tegenwoordigen toestand niet uit het oog moet verliezen. Een derde van alle instellingen van weldadigheid is thans van burgerlijken aard. Hoe kan men dat alles op eens opheffen? Wat moet er gedaan worden? De Regering meent dat zij aan betere regels voor het vervolg moeten onderworpen worden.

Daarna worden de algemeene beraadslagingen gesloten. Tot de behandeling der artikelen zal Maandag worden overgegaan.

'S GRAVENHAGE, 12 Mei.

Bij koninklijk besluit van den 5den Mei is aan den minister van staat en generaal der infanterie, baron *R. Fagel*, laatst Zijner Majesteits buitengewoon gezant en gevolmagtigd minister bij het hof van Frankrijk, een pensioen verleend van *f* 4000.

— Bij besluit van den 10den Mei heeft Zijne Majesteit goedgevonden, tot gewoon hoogleeraar te bevorderen den heer *P. L. Rijke*, thans buitengewoon hoogleeraar in de faculteit der wis- en natuurkundige wetenschappen aan de hoogeschool te Leiden.

— De brochure getiteld: *Een standbeeld in een zak*, is door het openbaar ministerie geïncrimineerd, wegens boosaardige hoon en smaad tegen Z. M. den Koning, H. M. de Koningin-Weduwe, Prins *Frederik* der Nederlanden, enz. Tegen den schrijver, *J. de Vries* te Amsterdam, is op den 3den dezer regtsingang verleend en den 5den is hij door den regter van instructie gehoord.

— Men verneemt dat in de algemeene vergadering van de hoofdcommissie tot de zaken der Israelieten, welke op den 7den Mei j.l. gehouden is, onder anderen is beraadslaagd over het rapport, aan den minister van eeredienst uit te brengen, wegens de reglementen door de „vergadering ter reorganisatie van het Israelietisch kerkgenootschap in Nederland" vastgesteld, en door den minister om consideratie en advies aan de hoofdcommissie gerenvoijeerd. De afdoening der zaak door die commissie wordt spoedig tegemoet gezien.

— De heer med. dr. *W. Bosch*, laatstelijk chef van de geneeskundige dienst in Indië, algemeen gunstig bekend zoo wegens het vele goeds, door hem voor de hygiëne en het onderwijs in Indië tot stand gebragt, als door zijn geschrift over de bevolking van Java met betrekking tot het kultuurstelsel, is eergisteren, met een verlof van twee jaren, in het vaderland teruggekeerd.

AMSTERDAM, 12 Mei.

Volgens een berigt uit 's Hage, is door het gouvernement concessie verleend tot het verbinden van Amsterdam met de Noordzee, door middel van eene doorgraving van Noordhollend op zijn smalst.

— Naar men verneemt, zal in het laatst dezer maand de stoomboot *West-Friesland*, welke in eene geregelde dienst van Kampen over Medemblik naar Londen zal voorzien, te Kampen te water worden gelaten, om met het begin van Julij in de vaart te worden gebragt.

HAARLEM, 11 Mei.

De arr.-regtbank alhier heeft heden uitspraak gedaan in de zaak van jhr. *M. Salvador* en *S. Fongers.* Bij een breed gemotiveerd vonnis zijn beide deze beklaagden schuldig verklaard aan de wanbedrijven 1) van lasterlijke aanklagt, en 2) van laster, door aankondigingen in openbare dagbladen. De eerstgenoemde der beklaagden, jhr. *M. Salvador*, is bij dit vonnis verwezen tot eene gevangenisstraf van vier maanden; tot twee geldboeten, eene van *f* 500 en eene van *f* 300, en tot ontzetting der burgerregten gedurende den tijd van zeven jaren. De tweede beklaagde, *S. Fongers*, is veroordeeld tot eene gevangenisstraf van drie maanden; tot twee geldboeten, eene van *f* 100 en eene van *f* 50, en tot ontzetting der burgerregten gedurende den tijd van vijf jaren; — en beiden in de kosten.

De veroordeelden hebben dadelijk tegen dit vonnis hooger beroep doen aanteekenen.

'S HERTOGENBOSCH, 11 Mei.

Het provinciaal geregtshof in Noord-Brabant heeft heden in een zeer uitvoerig arrest den ambtenaar der belastingen *Rovers*, laatstelijk te Maasbees, ontslagen van alle regtsvervolging wegens den manslag, door hem in die gemeente gepleegd. Het hof heeft de *zelfverdediging* in deze ten volle aangenomen. Het openbaar ministerie, dat die zelfverdediging in zijn requisitoir niet aannam, maar uit hoofde der veelvuldige verzachtende omstandigheden de minste straf, krachtens art. 321 en 326 Wetboek van Strafregt, slechts een jaar gevangenzetting vroeg, zal, naar wij vernemen, in deze uitspraak blijven berusten.

ARNHEM, 12 Mei.

Heden is door de rivier vóór deze stad gelegd de kabel, welke de telegrafische verbinding tusschen Arnhem en het buitenland langs Nijmegen, 's Bosch en Breda naar Antwerpen zal daarstellen, zoodat de gemeenschap met België, Frankrijk, enz. daardoor nog verbeterd wordt.

LEEUWARDEN, 13 Mei.

Bij besluit van den 9den Mei heeft Zijne Majesteit tot schoolopziener in het zevende schooldistrikt van Friesland, ter vervanging van den heer mr. *J. H. Beucker Andreae*, benoemd den heer mr. *J. I. Schotborgh Simon*, procureur bij de arrondissements-regtbank te Heerenveen.

ASSEN, 13 Mei.

Bij Z. M. besluit van den 8sten Mei is benoemd tot substituut-officier bij de arrondissements-regtbank te Almelo, mr. *J. W. J.* baron *de Vos van Steenwijk*, thans advokaat en plaatsvervangend kantonregter te Meppel, tevens burgemeester en secretaris der gemeente Nijeveen.

— L.l. Woensdag had er te Buinerveen zulk een geweldig onweder plaats, als bijna geene menschen mag heugen. Eene hevige donderbui, vergezeld van een' fellen regen, alsmede hagel, waaronder steenen gevonden werden ter dikte van een duiven-ei, uit het Noordwesten, zette in een oogenblik tijds landen en dijken onder water, zoodat het vee bijna geene veilige plaats meer in de weide had. Eene koe van den landbouwer *G. Hoving* heeft zooveel door genoemd weder geleden, dat men voor haar behoud vreest. Huizen zelfs zijn alhier niet van 't water verschoond gebleven; bij sommigen waren de beestestallen, bij anderen de schaapskooijen met p. m. één halve Ned. el water gevuld. Gelukkig echter, dat het water weder begint te dalen, daar hetzelve anders veel schade zou veroorzaken aan de te velde staande vruchten.

GRONINGEN, 15 Mei.

De weleerwaarde zeer geleerde heer WILLEM LODEWIJK FRANCISCUS MOLTZER, te *Waalwijk*, heeft het beroep als predikant bij de Hervormde gemeente alhier aangenomen.

— Zaturdag is bij onze Hoogeschool, na afgelegd examen en het verdedigen van chirurgische stellingen, tot Doctor in de Chirurgie bevorderd de heer J. VEENHOVEN, med. et art. obst. doctor te Hoogezand.

— Uit *'s Gravenhage* wordt ons van den 14den het volgende berigt toegezonden, 't welk wij, om de bijzondere onderscheiding aan een' onzer geachte stadgenooten te beurt gevallen, ons haasten mede te deelen: „Z. M. de Koning van Zweden en Noorwegen ontving door tusschenkomst van z. excell. den Nederlándschen minister plenipotentiaris te Stokholm, de door de Nederlandsche maatschappij der Wetenschappen bekroonde verhandeling over de verhouding van den landbouw tot den bodem en de bevolking, door den heer U. G. SCHILTHUIS, J.z., lid der gedeputeerde staten te Groningen.

„Het heeft dien ten gevolge Z. M. behaagd, het voormelde werk aan de koninklijke Zweedsche akademie van landbouw te schenken, en den verdienstelijken schrijver, ten bewijze der hoogschatting van zijnen arbeid, de koninklijke gouden medaille van Zweden toe te kennen"

— Bij besluit van Ged. Staten dezer provincie van den 4den l.l. is goedgevonden aan den heer J. PIETERS, wonende in de Brugstraat alhier, op een door hem gedaan verzoek, vergunning te verleenen tot oprigting van een' stoom-olie-, cement- en cichoreimolen, onder eenige bepaalde voorwaarden. Reeds zijn de machines tot dien molen gearriveerd en zal spoedig met de inrigting een aanvang worden gemaakt.

— Bij den scheepsbouwmeester F. U. VAN DER WERFF, op de werf *het Hoofd*, buiten het Kleinepoortje, is Zaturdag l.l. met goed gevolg te water gelaten, het nieuwgebouwde kofschip *Bruno*, groot pl. m. 45 roggelasten, kapt. F. G. FISSER, van Groningen.

— Gisteren zijn door den tjalkschipper R. J. EERENTS alhier aangebragt 300 lantaarns, voor de aanstaande gasverlichting, komende uit de fabrijk van de heeren BERTRAND EN COMP., te Leiden; de overige 350 zijn vervaardigd door den blikslager T. N. KLOOSTERHUIS alhier. Zij zijn geheel van koper, ieder van elf glasruiten voorzien en met een' draaijenden zinken schoorsteen, waarboven een pijl.

— De miliciens, welke gedurende den tijd van één jaar bij de vestingartillerie alhier in den wapenhandel geoefend zijn, zijn heden morgen met verlof naar hunne haardsteden vertrokken.

— De gezondheidstoestand van de ingeënte runderen op den stal van J. J. WAL, te *Noorder-Hoogebrug*, kan, blijkens gedaan rapport van den rijksveearts VAN SETTEN, als zeer voldoende worden aangemerkt. Den 30sten April is echter eene koe, reeds vroeger als zeer erg ziek opgegeven, overleden en na inkerving en inkalking begraven. — Op den stal van T. VAN BOLHUIS, te *Zuidwolde*, was verder geene ziekte waargenomen.

— De ziekte onder de Drentsche heideschapen blijft te *Opende* nog steeds voortduren, zoodat van de kudde van J. J. VAN DUINEN thans 22 zijn gestorven, van die van D. P. VAN DER VELDE 38 en van D. RUITER 30 stuks.

— Bij besluit van den 21sten April j.l., no. 72, heeft Z. Maj. de Koning goedgevonden en verstaan, tot op een gulden te verminderen de geldboete van tien gulden, en tot op drie dagen de subsidiaire gevangenisstraf van zeven dagen, mitsgaders kwijtschelding te verleenen van de verbeurdverklaring, waartoe JAN ALBERTS PLOEGH, landbouwer te *Onderwierum*, bij arrest van den hoogen raad der Nederlanden van den 25sten Oct. 1853, ter zake van het in gesloten jagttijd zich bevinden met honden in het veld, zonder buitengewone magtiging, is veroordeeld; blijvende het vonnis overigens in zijn geheel.

— Bij besluit van den 26sten April j.l., no. 36, heeft Z. M. de Koning goedgevonden en verstaan, aan JAN JOHANNES SMIT, olieslager te Onderdendam, tot op drie gulden te verminderen de geldboete van tien gulden, en tot op drie dagen de subsidiaire gevangenisstraf van zeven dagen, mitsgaders kwijtschelding te verleenen van de verbeurdverklaring, waartoe hij bij vonnis der arrondissements-regtbank te Appingedam, van den 27sten Mei 1853, verbeterd bij arrest van den hoogen raad der Nederlanden van den 18den October 1853, ter zake van het zich in gesloten jagttijd bevinden met eenen hond in het veld, zonder speciale magtiging, is veroordeeld; blijvende de veroordeeling overigens in haar geheel.

— Naar men verneemt, zijn door den heer arrondissements-directeur der directe belastingen enz. van de provincie Groningen voorloopig tot visiteurs bij het inklarings-kantoor te Bourtange benoemd, de heer G. H. JANSEN, thans commies der 1e klasse te Stads-Kanaal, en bij het betalingskantoor te Stads-Kanaal, de heer B. L. BRUINS, commies der 1e klasse te Onderdendam.

— De *Zwolsche Ct.* meldt het volgende: „Met het opzetten der palen voor de telegraaflijn van Zwolle naar Friesland is reeds begonnen, en binnen kort zal dit tevens geschieden op de lijn naar Arnhem. Wij vernemen intusschen met leedwezen, dat deze lijnen waarschijnlijk in dit jaar nog niet zullen kunnen worden in werking gebragt, omdat er gebrek aan bekwame telegraphisten is."

— In de zitting van den sted. raad van *Amsterdam* van l.l. Woensdag is ook voorgekomen de vraag, of de kermis aldaar zal behooren te worden afgeschaft, en zulks naar aanleiding van een adres van het geneeskundig bestuur dier stad.

De raad besloot eene comm. van onderzoek te benoemen.

— De te *Gorinchem* door de heeren VIRULY VERBRUGGE en BEGRAM opgerigte konijnenfokkerij is thans gereed en voorzien van fok-konijnen en rammen van Fransch ras, van de groote, middelmatige en gewone soort van het Belgische ras en van het groote Engelsche ras, waaronder er zijn van bijzondere grootte en fraaijen vorm.

Te *Dragten* heeft in den loop der vorige week het Brabandsche konijn, — dat verleden jaar op de tentoonstelling aldaar bekroond is geworden, en in eigendom behoort aan den heer *H. P. Duursma*, — zoo als het berigt luidt, niet minder dan *twintig* jongen geworpen, die allen in leven zijn; de vader dier telgen is een rammelaar van Engelsch ras.

AANBESTEDING.

GRONINGEN, 12 Mei.

In het provinciehuis werd heden door een der leden van gedeputeerde staten, in het bijzijn van den ingenieur van den waterstaat, in het openbaar aanbesteed:

Het Herstellen en Onderhouden van de verspreide Landsbruggen in de provincie Groningen, van den dag der goedkeuring van de besteding af tot en met den 31*sten December* 1859. Hierop waren drie inschrijvers, waarvan een biljet van onwaarde is verklaard, als zijnde te laat ontvangen: G. J. VAN WERVEN voor *f* 325 en J. H. LIMBORG voor *f* 289 per jaar.

(*Ingezonden.*)

Theater.

Zaturdag-avond j.l. hadden we 't groote genoegen, het tooneelgezelschap van den heer DUPORT te hooren. Men voerde, behalve een paar losse *vaudevilles*, het bekende *Arthur of zestien jaren later* ten tooneele. De indruk, dien dit stuk dezen avond op ons maakte, was te groot, om hier in korte woorden dien aan 't publiek weder te geven. Maar een woord van opregten dank willen we toeroepen aan hen, die zoo meesterlijk hunne rol begrepen. En dat vóór allen aan *u*, mevrouw KLEINE! Diep moet uw blik tot in de verborgenste schuilhoeken van een menschenhart gedrongen zijn, een diep poëtisch gevoel moet ge hebben, om zoo eene rol te kunnen spelen — maar neen, *spelen* doet ge voor ons niet; ge hebt u zoo in uwe rol verloren, dat we u niet meer zien *spelen*; we zien u handelen, we zien u lijden en weenen en weenen met u. Heet dat niet, den hoogsten trap in de kunst bereikt te hebben? *Natuur* moet alles worden; en dat wordt het niet voor den toeschouwer, zoolang het nog *kunst* blijft voor acteur of actrice. En wie, zoo als gij, mevrouw KLEINE, op het tooneel vergeet, dat men *speelt*, die drukt door hare gebaren soms nog meer, nog honderdmaal meer uit, dan door hare woorden. Hun, die 't geluk hadden u Zaturdag te hooren, willen we daarvan slechts ééne proef te binnen brengen: de moeder, die haren weêrgevonden zoon, wien ze zich niet in de armen mag werpen, met hare blikken volgt! O, dat tooneel greep zeker allen in de ziel!

Ook gelooven we uit 't hart van alle toeschouwers te spreken, wanneer we aan de heeren BARBIERS, JACQUI, en bovenal aan den heer BAMBERG onze hulde brengen. De beide eerste heeren hadden zeer gelukkige oogenblikken; soms echter kwam 't ons voor, dat ze uit hunne rol waren, vooral wanneer hunne gebaren moesten aanvullen, wat hun mond niet zeggen kôn. Gij, mijnheer BAMBERG, hebt gespeeld, zoo als men 't slechts van u verwachten kan. Dat is, gelooven we, de beste lof, dien we u kunnen toezwaaijen.

Nu nog een woord aan 't publiek. 't Betreft de toejuichingen. Wat beduidt toch dat daverend applaudissement onder de roerendste tooneelen. Is het om èn hen, die op het tooneel staan, èn hen, die toeschouwen, gedurig in de koude werkelijkheid terug te smakken? Of gelooft men eene mevrouw KLEINE b. v. er meê te vleijen, dat men, te midden harer hartstogtelijke voordragt, met voeten trappelt? Als een hond goed op zijne achterpooten marcheert, dan bewondert men de kunstvaardigheid van 't beest, men klapt in de handen en roept: bravo! mijn hond. Wat zegt het applaudisseren anders dan: goed *gespeeld!* En moet het dan menschen, als wij boven noemden, niet allersmartelijkst aandoen, gedurig, en in de schoonste, hartstogtelijkste gedeelten hunner voordragt, — *daar*, waar ze geheel natuur zijn, door het publiek herinnerd te worden, dat ze slechts *spelen?* Wat is de schoonste belooning voor hen? Een ademloos zwijgen en een ongeveinsde traan. We herhalen het dus: dat herhaalde toejuichen, 't welk ons en zeker velen der toeschouwers verschrikkelijk gehinderd heeft, is eene diepe vernedering voor *acteurs* en *actrices*, die zich in hunne rol verliezen.

En nu ten slotte nog een woord aan den heer DUPORT. Waarom moest op *Arthur* nog eene flaauwe vaudeville volgen? Om voor een gedeelte den goeden indruk uit te wisschen, dien 't eerste gemaakt had? Wij kunnen zoo iets niet goedkeuren.

14 Mei 1854. M. L.

Kerknieuws.

Z. M. heeft goedgekeurd de beroepingen van predikanten, uitgebragt door de kerkeraden der Herv. gemeenten: van Deinum (klas. Leeuwarden), op *A. van IJsendijk*, pred. te Hoevelaken; van Emmen (kl. Koevorden), op *H. S. J. Hugenholtz*, pred. te Zwolle; van Monnikendam (kl. Edam), op *C. J. Brutel de la Rivière* pred. te Grootebroek.

— Beroepen: Te Berkel en Rodenrijs ds. *van Rhijn*, pred. te Elst, bij Amerongen. — Te Benthuizen de heer *Mysberg*, kand. bij het prov. kerkbestuur van Zeeland. — Te Veenendaal ds. *ten Bokkel Huinink*, pred. te Doornspijk. — Te IJsselmuiden ds. *van der Leeuw*, te Eemnes Buitendijk.

— Bevestigd: Te Bergum, de heer *Folmer*, kand. bij het prov. kerkbest. van Friesland, door ds. *Thoden van Velzen*. De bevestiger had tot tekst 2 Tim. 4: 5 b., de bevestigde 2 Cor. 5: 13—20. Te Sneek bevestigd, ds. *Ooigaardt*, van Zwartsluis, door ds. *de Groot*, met eene leerrede over Luk. 24: 48, 49 a. De bevestigde hield eene redeo ver 2 Cor. 5: 20 b.

— De kerkeraad der Evang. Luthersche gemeente te Leiden heeft tot predikant beroepen dr. *C. Kerbert*, pred. te Monnikendam.

Correspondentie.

Wij verzoeken Gelasinus *ons* zijnen naam bekend te maken.

ZEETIJDINGEN.

Groningen, 15 Mei. Binnengekomen het nieuwgebouwde galjootschip Beegina Lammechiena, groot 121 ton, kapit. *S. R. de Jonge*, van de Wildervank, gebouwd bij *S. Leeuwes* aldaar.

Vertrokken de nieuwgebouwde Schoenergaljoot Gezina Margaretha, kapit. *J. J. Stenger* van Farmsum, met haver naar Londen.

Binnengekomen te Amsterdam den 10 Mei, kapit. *Nanninga* de Vriendschap en *Klein* Tweel. Daniel en Wilco, beide v. Dantzig; *Bleeker* Hendrika Jacomina, v. Bremen; den 11den *Meijer* Maria, v. Suriname; *Bok* Elisab. Maria, v. Odessa; *Duinker* Triton, van Konstantinopel; den 11den *van der Veen* 2 Gebroeders, v. Newc.; *Fokkes* Gebr. Fokkes, v. Hartlepool; *Bontekoe* Vr. Geertruida, v. Dantzig; den 12den *Vos* Catharina Kneisina, v. Memel; *Duintjer* Aukje Gebkelina, van Pillau; *van Aken* Hendrika Dorenthea, van Sunderland; *de Vries* Hoop op Welvaart, van Seaham; *de Jonge* Fennegina Arentina, v. Schiedam; den 13den *v. Sluis* Annegina, v. Koningsb. — Te Texel den 11 Mei, *Olthoff* Cath., v. Tvedestrand; den 12den *Brouwer* Lammina, v. Pillau; *Plukker* Hendrika, van Dantzig. — In het Vlie den 10 Mei, *van der Veen* Vr. Anske en *Grieggelger* Nysina, beide v. Newc.; *Bentsing* Gesina, v. Skielskior; den 11den *Schuur* Jonkvr. Elisabeth, v. Wadsoe; *Munneke* Marg. Hendrika, v. Osterrisoer. — Te Helvoet den 10 Mei, *de Boer* Elisa, v. Enos; *Koerts* Juffer Garrelts, v. Windau; *Kamminga* Oldambt, den 12den *Olthuis* Berendina, *Lenger* Argo, *Ruiding* Elsina Catharina, *Schuur* Anna Elisab. en *Upmeijer* Alberdina, alle 6 v. Libau; *Feijes* Jonge Klaas, v. Koningsb.; *van der Werff* Wilmina, v. Libau; *Deddes* Alberdica, v. Memel. — Te Brielle den 11 Mei, *Huges* Equator en *Kolkman* Geertr. Margrietha, beide van Libau. — Te Brouwershaven den 9 Mei, *Boon* Jantina, v. Messina. — Te Vlissingen den 11 Mei, *Knoothuizen* Annechiena Bouwiena, v. Dantzig. — Te Konstantinopel den 24 April, *Hazewinkel* Sjouke Alida, v. Cadix; den 25sten *Bonjer* Joh. Broos, v. Antw.; *Meijer* Mentor, v. Hartlepool. — Te Venetien den 5 Mei, *Brambergen* Twee Gebroeders, v. Amst. — Te Triest, den 6 Mei, *de Boer* Arjen Brouwer, *Bultje* Eemstroom, *Stomp* Antje Jansen en *Kuiper* Anna Augusta, alle 4 v. Amst. — Te Messina den 29 April, *Nieveen* Antje, v. Newc. — Te Marseille den 8 Mei, *de Jonge* Arentina Jacoba, v. Newc. — Te Cadix den 30 April, *Duintjer* Catharina, v. Newc. — Te Porto den 1 Mei, *Mulder* Ida, v. Newc. — Te Corunna den 30 April, *Bakker* Mina en Willem, v. Newc. — Te Londen den 10 Mei, *Visser* Jan Visser, v. Salonica; *Bieze* Vriendschap, v. Seville; den 11den *Moesker* Herstelling, v. Cadix; *Singer* Annette, v. Porto. — Te Falmouth den 7 Mei, *Kramer* Lambertus en den 8sten *Bakker* Catharina, beide v. Galatz; den 9den *Naatje* Jan Hero, v. Marseille; *de Haan* Henriette, v. Odessa. — Te Plymouth den 9 April, *Hoveling* Triest, v. Salonica. — Te Grangemouth den 8 Mei, *Mulder* Harmonie, v. Memel. — Te Arbroath den 6 Mei, *Engelsman* Vlijt, v. Memel. — Te North Shields den 8 Mei, *de Boer* Vriendschap, v. Rott.; *Kuiper* Vijf Gezusters, v. Harlingen. — Te Hull den 8 Mei, *Koning* Zeldenrust, v. Zwolle; *Kuperus* Alida, v. Amst.; den 10den *Hazewinkel* Dolphijn, v. Koningsb. — Te Hamburg den 9 April, *Bakker* Zwaantina, v. Londen; den 10den *Panjer* Heilina, v. Porto; den 12den *de Jonge* Catharina, v. Buxtehude. — Te Bergen den 1 Mei, *Kaszens* Gustaaf Willem, v. Amst.; *Ellens* Lammegina Margonda, v. Hamburg; den 5den *Joosten* Neptunus, van Newcastle. — Te Altona den 9 Mei, *Kwint* Hendrika Gesina, van Rott. — Te Harburg den 8 Mei, *Vos* Vr. Sjouke, v. Amst.; *Gnodde* Jonge Jan, v. Londen. — Te Wolgast den 29 April, *Mulder* Marchina Catharina, v. Lubeck. — Te Swinemunde den 6 Mei, *Hazewinkel* Jonge Hendrik, v. Liverpool; den 9den *Brons* Juffer Hillegiena, v. Sunderland. — Te Warnemunde den 8 Mei, *Drewes* Twee Gezusters, v. Amst. — Te Memel den 5 Mei, *de Groot* Klasina Arendina, v. Amsterdam; den 7den *van Deest* Jacobus en *Duintjer* Elsina, beide v. Schiedam. — Te Pernau den 29 April, *Plukker* Hendrika, v. Schiedam. — Te Bolderaa den 5 Mei, *Koster* Argo, v. Amsterdam; den 6den *Stuit* Geerdina, v. Liverpool. — Te Koppenhage den 10 Mei, *Dood* Christina Jantina, v. Bayonne. — Te Holtenau den 10 Mei, *Timmer* Koophandel en Zeevaart, v. Dantzig n. Amsterdam. — Te Tonningen den 4 Mei, *Duit* Fennegina, v. Koningsbergen n. Antwerpen; *Hoetjer* Geertruida Lammechina, van Koningsbergen n. de Noordzee; den 6den *van Sluis* Tjakina, van Koningsbergen n. Amsterdam; den 6den *Bultje* Sjouke Boon, van Amsterdam naar Koningsbergen; den 7den *Heikens* Juffer Grietje, van Hull naar Stettin; *Teensma* Jacoba, van Holland naar de Oostsee; *Baas* Twee Gebroeders, van Uetersen. — Het Elder kanaal gepasseerd den 4 Mei, *Faber* Johanna Mulder, van Rotterdam naar Stettin; den 5den *Gerritsma* Jonge Gerrit, van Memel naar Rotterdam; *Keun* Elsina Jantina, van Hartlepool n. Lubeck; den 6den *Meijer* Wobbina Catharina, naar de Oostzee, *Kramer* Rensina, naar Stettin, *Rosenbeek* Roelina en *Kramer* Annetta Catharina, beide n. Dantzig, alle 4 van Amsterdam; *Drent* Morgenster, van Bremen en *Brouwer* Jonge Hero, van Hamburg, beide naar Koningsbergen; den 7den *Prins* Heiko Prins, van Memel n. de Weser; *de Jonge* Catharina Cornelia, van Amsterdam naar Koningsbergen; *Kuipers* Johanna Catharina, van Tonningen naar de Oostzee; den 8sten *Shoemaker* Tweelingen, van Svendburg naar Engeland; *Pekelder* Heidewika, van Memel naar Groningen; *de Vries* Roelina Elsina, van Sunderland naar Dantzig; *de Jonge* Ida, van Amsterdam naar Stettin; den 9den *Hangelbroek* Antje Witsenborg, van Groningen n. Apenrade; *Hoekstra* Anna, van Colberg naar Amsterdam; *Bolhuis* Gesina, van Amsterdam naar Kiel; den 10den *Esbra* Elisabeth en *Vermeulen* 4 Gebroeders, beide van Colding n. Amsterdam; *Douwes* Klasina Maria, van Rendsburg naar Riga; den 11den *de Winter* Catharina, van Newcastle naar Memel; *Lever* Alberdina, n. Amst. en *Lever* Onderneming, naar Engeland, beide van Colding; *Stuitje* Catharina Luitgarda, van Dantzig naar Hartlepool. — Te Brunshausen gepasseerd den 12 Mei, *Muntendam* Jacoba, van Vegesack; *Prins* Jonge Barend, van Termunterzijl; *Gort* Vriendschap en *Gort* Frouwina Steenhuizen, beide van Harwich. — In het Agger kanaal den 4 Mei, *Mugge* Martha, *Jonker* Sieberlina, *Klein* Pieterd. Marchina, *Karsies* Onderneming, *Hazelhoff* Vrede en *Vlas* Hendrika, alle 6 naar Engeland.

Binnengekomen te Texel den 13 Mei, kapit. *Dekker*, voor *Patje*, Annechina, van Pillau. — In het Vlie den 12 Mei, *Scholtens* Alida Ikina, van Koningsbergen; *Broekema* Maria en *van Dijk* Eva Hendrika, beide van Stolpemunde; *Wijma* Stad en Lande, van Krageroe; *Brandt* Catharina Sophia, van Nordersleuse. — Te Helvoet den 13 Mei, *Jongman* Magreta Augusta, *Poelman* Fiducia, *Klein jr.* Nestor, *de Jong* Reina en *Brouwer* Elisabeth, alle 5 van Libau; *Wessels* Elisabeth Machtelina, van Memel. — Te Brielle den 12 Mei, *Smilde* de Hoop en *Bosker* Ida Jacoba, beide v. Libau. — Te Genua den 6 Mei, *Wieringa* d'Ommelanden, van Rotterdam. — Te Barcelona den 5 Mei, *Duit* Maria Anna, van Hamburg; den 6den *Bontekoe* Jacobina, van Swansea. — Te Londonderry den 10 Mei, *Mooi* Geertje, van Seville. — Te Sunderland den 11 Mei, *Vogel* Zorg en Vlijt, van Delfzijl. — Te Hull den 11 Mei, *Mulder* Vrouw Jantina, van Memel, *Topzant* Martha, van Groningen; *Stuitvoet* Margaretha, *van der Velde* Courier en *Oorburg* Hendrika Ellida, alle 3 van Koningsbergen.

Vertrokken van Amsterdam den 11 Mei, kapit. *Schoe* Amicitia et Fides, naar Triest; *Gust* IJzerstaven, naar Dublin; *de Weerd jr.* Groot Lankum, naar Memel; *Lukkien* Jettina Roelina, n. Lubeck; den 12den *Doewes* Harmonie, naar Yarmouth. — Van Texel den 10 Mei, *Schenk* Aidina Anna Susanna, naar Suriname; *de Boer* Elisabeth Johanna en *Parma* Caspar de Robles, beide naar Triest; *Huisman* Onrust, naar Napels; *Niekus* Tecia Johanna, n. Livorno; *de Groot* Twee Zusters, naar Londen; *de Boer* Johanna Henriette, naar Charlestown; den 11den *Doornbos* Alida Willemina, n. Batavia; *Strootman* Beerta Victoria, naar Palermo; *Kivit* Maria Catharina, naar Nantes. — Uit het Vlie den 9 Mei, *Arema* de Vrije Fries, naar Aarhuus; den 10den *Meijer* Wilhelmina, naar Harburg; den 11den *Visser* Ymkje Visser, naar Hull; *de Jong* Hendrika, naar Osterrisoer. — Van Helvoet den 10 Mei, *Wilkens* Harmonie, naar Konstantinopel; *Bos* Voorwaarts, naar Londen; *Lever* Albert, naar Swansea; *Pik* Irene, naar Dantzig; den 11den *Munneken* Dankbaarheid, naar Gibraltar. — Van Brielle den 10 Mei, *de Boer* Gesina, naar Belfast. — Van Maassluis den 10 Mei, *Struik* Dankbaarheid, naar Bristol. — Van Konstantinopel den 20 April, *Oldenburger* Johanna, van Galatz naar Falmouth. — Van Smirna den 22 April, *Steffens* Jonge Andries, naar Queenstown. — Van Bordeaux den 6 Mei, *Bakker* Vr. Geertje, naar Hamburg. — Van Cette den 4/6 Mei, *Bakker* Johanna Elisabeth, naar .... — Van Rouaan den 7/8 Mei, *Wekenborg Jzn.* Anna Margaretha, naar .... — Van Liverpool den 8 Mei, *Vos* Cornelia, naar Dordrecht; *Veen* Alida, naar Barcelona. — Van Hull den 10 Mei, *Dokman* Gesina Wilhelmina, naar Stockholm. — Van Cardiff den 10 Mei, *Scherpbier* Argo, naar Bahia. — Van Hamburg den 12 Mei, *Emmelkamp* Vr. Geertruida, naar Emden; *Gust* Vrouw Margaretha, n. Vegesack. — Van Bremerhaven den 9 Mei, *Bolmeijer* Uit Vriendschap, *Stuitje* Jochemina en *Koene* Jonge Rudolf, alle 3 naar Groningen. — Van Cuxhaven den 10 Mei, *Ebeling* Egberdina Annechina, naar Amsterdam; *Schippers* Harmina, naar Nantes. — Van Wolgast den 7 Mei, *Mulder* Marchina Catharina, naar Engeland; *Joosten* Hendrika Bouwina, naar Amsterdam; den 8sten *Meijer* Margaretha Elisa, naar Engeland. — Van Swinemunde den 9 Mei, *Vos* Anna Luitzia, naar Macduff. — Van Dantzig den 5 Mei, *Sprik* Alida, naar Bremen; *Flik* Geerdina Beerta, naar Londen; den 8sten *Potjewijd* Aflena, naar Leith. — Van Pillau den 7 Mei, *Fenenga* Clara Dorothea, n. Amsterdam. — Van Memel den 5 Mei, *Lodewijks* Alberdina, naar Hull; den 6den *Kieft* Jantina Jikkina, naar Londen; den 8sten *Jager* Jeanne Agatha, naar Hull. — Van Bolderaa den 5 Mei, *Mulder* Drie Gezusters, naar Elseneur; den 6den *Smit* Alegonda Rensina en *Bolhuis* Roelfina Gesina, beide n. Dundee. — Van Tonningen den 7 Mei. *van Sluis* Annegina, n. Amsterd.; *van Laten* Annegina, n. de Maas; *Heins* Vrouw Margaretha, n. Bremen; *van der Star* Maria, n. de Maas; *Scholtens* Hendrik, n. Amsterdam; *Pronk* Geziena, naar Schulpersiel; den 9den *Deen* Gesina, naar Dordrecht; *van der Wal* Frauke, naar Amsterdam; *Bos* Elisabeth, naar Fedderwarden; *Jager* Wilmina, naar Amsterdam.

Vertrokken van Texel den 13 Mei, kapit. *Fekkes* Josine Louise, naar Suriname; *Gust* IJzerstaven, naar Dublin. — Uit het Vlie den 12 Mei, *de Boer* Alida Elisabeth, naar Dundee; *Duintjer* Friso, naar Engeland; *Visser* Maria, naar Noorwegen. — Van Livorno den 26 April, *Hazewinkel* Grietje Mollema, naar Baltimore. — Van Liverpool den 8 Mei, *Blouw* Gesina, naar Koningsbergen.

Zeilklaar te Londen den 8 Mei, kapit. *Bieze* Elsiena, naar Memel; *Ploeg* Vertrouwen, naar Holland.

In lading te Londen den 9 Mei, kapit. *Zeegers* Catharina en den 10den *Lever* Elsina Engelina, beide naar Leer.

Zoutkamp, 14 Mei. Binnengekomen den 11 Mei, kapit. *Slager* Jan Hendrik, van Koningsbergen.

Vertrokken den 11 Mei, kapit. *Bartels* Gesina, naar Ipswich.

Zeilklaar den 11 Mei, kapit. *de Jonge* Jantina, *Jenkens* Jane, en *Arking* Twee Gezusters, alle 3 naar Engeland.

Oostmahorn, 14 Mei. Binnengekomen den 11 Mei, kapit. *Heins* Georgina, van Bremen, *Houtschild* Emmanuel, van Hannover en *Schoon* Jacobus Cornelius, van Bremen, alle 3 naar Amsterdam; *de Roth* Catharina Maria, van Helmshorn naar Dockum.

Vertrokken den 11 Mei, kapit. *Scholten* Vrouw Mettina, van Harlingen op avontuur; *Swart* Maria, van Groningen naar Hull; den 12den *Erenius* Dorothea, van Harlingen naar Leer.

Termunterzijl, 12 Mei. Binnengekomen den 8 Mei, kapit. *Dik* de 4 Gezusters, van Noorwegen; den 10den *Kuiper* de 2 Gebroeders, van Hamburg; *Burmann* Vr. Gezina, en *Deters* Maria, beide van Oldenburg; *Beerthuis* Thedina, van Leer; den 13den *de Vries* de Vr. Anna, van Norderneij; *Bosker* Ettina, van Ditzum; *Brouwer* de 5 Gebroeders en *van Dijk* de Vr. Eefke, beide van Leer.

Vertrokken den 8 Mei, kapit. *Pasman* Maria, en *Pasman* de Vr. Elisabeth, beide naar Leer; *Glup* Emanuel, naar Steenhuizerzijl; *Prins* de Jonge Barent, naar Norden; den 9den *Boekhold* Eefke, n. Ditzum; den 10den *Burmann* de Vr. Maria, naar Leer; *Dik* de 4 Gezusters, naar Noorwegen; den 11den *Bosker* Ettina, naar Ditzum; den 13den *Kuipers* de 2 Gezusters, naar Norden.

Harlingen, 13 Mei. Binnengekomen den 7 Mei, kapit. *Brouwer* Elsiena, van Oudsoen; den 8sten *de Boer* Johannes, van Dantzig; *Spithorst* Lubbegina, van Memel; den 9den *Erenius* Dorothea, van Leer; den 10den *Helmers* Stad Steenwijk, van Memel; den 11den *Wijma* Stad en Lande, van Walloe; *Schuur* Jonkvr. Elisabeth, van Oudsoen.

Vertrokken den 8 Mei, kapit. *Arema* Vrije Fries, naar Denemarken; *Cappen* Neptunus, naar Schotland; *Scholten* Vrouw Mettiena, naar Hamburg; den 10den *Visser* Ymkje Visser, naar Hull; *Erenius* Dorothea, naar Leer; den 11den *Duintjer* Friso en *de Boer* Alida Elisabeth, beide naar Schotland; *Visser* Maria en *van Putten* Ternate, beide naar Noorwegen.

Delfzijl, 12 Mei. Binnengekomen den 10 Mei, *Kruizinga* de Vr. Reina, van Bremen; *Kruze* de Vr. Antje, van Hamburg naar Amsterdam; *Pott* de Hoop, van Oudsoen; *Polé* Reina Arendina, van Newcastle; *Tunteler* Harmonie, van Galatz; *Boss* Anette, van Norden n. Amst.; *Pronk* Hermanna, v. Emden; den 11den *de Jonge* Alida Geziena, van Bremen; *v. d. Molen* Jantina, van Emden; den 12den *de Boer* Hinderika, v. Bremen n. Amst.; *Katt* Stad Emden, van Bremen en *Meijer* de Vr. Alida, van Leer, beide naar Amsterdam; *Behrens* Gesiena, en *Tammen* Frau Helena, beide van Leer; den 3den *de Groot* 2 Gebroeders, van de Eems.

Vertrokken den 10 Mei, kapit. *Smedes* Petronella Alberdina, van Amsterdam naar Halte; den 11den *Joosten* Jantina, naar Bremen; *Burmann* Geziena en *Bakker* Hoffnung, beide naar Leer; den 12den *Bolmeijer* Onrust en *Schuur* Jacoba Gesina, beide van Amsterdam naar Hamburg; *v. d. Molen* Jantiena, naar Emden; den 13den *Panjer* de Vr. Wijka, van Amsterdam naar Hamburg; *Stuitje* de Jonge Maria en *Pot* Joannes, beide naar Emden.

Bolderaa, 5 Mei. Het schip Antina, kapit. *C. A. Brouwer*, van Amsterdam n. Riga, is de vorigen maand alhier in de nabijheid verongelukt, doch het volk gered.

Bolderaa, 6 Mei. De holl. kof jonkvr. Maria, kapit. *Mentzes* van Antwerpen naar Pernau, kwam heden op onze reede aan. De kapitein berigt, dat de Pernausche bogt met ijs geheel is bedekt en dat vele holl. schepen voor het ijs kruisen.

Pillau, 6 Mei. Het schip Harmina, kapit. *J. H. Biese*, van Londen naar Koningsbergen, bij deze haven gestrand, is weder af en alhier binnengebragt.

Frederikshaven, 6 Mei. Het schip Helena, kapit *W. J. Gialts*, van Dantzig naar Amsterdam, alhier in de nabijheid gestrand, is van strand afgeslagen en zonder volk en zeilen drijvende gezien; zal waarschijnlijk heden avond alhier binnengebragt worden.

LIJST DER NEDERLANDSCHE SCHEPEN welke de Sond gepasseerd zijn.

7 Mei. de Wal, Gebkea, v. Memel n. Londen, m. lijnzaad.
Scholtens, Elsina Catharina, v. Sunderl. n. Memel, m. steenk.
Duin, Jantina Frouwina, v. Koningsb. n. Amsterd., m. rogge.
Hoekstra, Eendragt, v. Ystad n. Londen, m. haver.
Huisman, Hendrika, v. Duinkerken n. Koningsb., m. wijn.
van Wijk, Sara Anna Cornelia, v. Hull n. Memel, m. zout.
Boiten, Catharina Elisabeth, v. Rouen n. Memel, m. wijn.
8 —— Prins, Odelia Maria, v. Koningsbergen n. Hull, m. tarwe.
v. Reen, Vriendschap, v. Dantzig n. Londen, m. talk.
Foelders, Hortensia, v. Cardiff n. de Oostzee, m. steenk.
Eggers, Bellona, v. Windau n. Antwerpen, m. hout.
Legger, Jezelina, v. Dantzig n. Hull, m. hout.
Lindeboom, Margaretha, v. Dantzig n. Granville, m. hout.
Kranenborg, Johanna, v. Koningsb. n. de Noordz., m. tarwe.
Kok, Newa, v. Dantzig n. Harlingen, m. hout.
Woudstra, Jonge Kerst, v. Londen n. Dantzig, m. stukg.
Helmers, Hendrika Roelina, v. Amst. n. Stettin, m. stukg.
Blijstra, Concordia, v. Memel n. Londen, m. hout.
Pomper, Fennech. Katharina, v. Kjoge n. Amsterd., m. gerst.
Flik, Geerdina Beertha, v. Dantzig n. Londen, m. talk.
Pik, Lucas Wichger, v. Pillau n. Leith, m. tarwe.
9 —— Drewes, Hendrika, v. Newport n. Koppenhage, m. ijzer.
Lindeboom, Gesina, v. Londen n. Stettin, m. guano.
Schuring, Antje, v. Harlingen n. Dantzig, m. ballast.
Lenger, Herman, v. Liverpool n. de Oostzee, m. zout.
Sap, Geziena Reina, v. Liverpool n. de Oostzee, m. zout.
Lever, Vr. Alida, v. Harlingen n. de Oostzee, m. ballast.
Donema, Renske Hooites, v. Amst. n. Stettin, m. stukg.
Mulder, Marchina Cathar., v. Wolgast n. Engel., m. tarwe.
10 —— Groenenberg, Jacob. Joh., v. Dantzig n. Leith, m. tarwe.
Albers, Sara, v. Cardiff n. de Oostzee, m. steenk.
Wirtjes, Clasina Aidina. v. Newc. n. Koppenh., m. steenk.
Muller, Hendrik & Ubbo, v. Newc. n. Memel, m. steenk.
v. d. Zee, Jonge Albert, v. Harling. n. de Oostz., m. dakp.
Schoon, Joanna Geerd., v. Koningsb. n. Hull, m. tarwe.

De Wind den 7 Mei, Z.O., Z.; den 8sten Z.; den 9den Z.Z.O, Z.; den 10den N.N.W.; den 11den N.N.W.

SCHEEPSVRACHTEN.

Pillau, 7 Mei. De vrachten waren naar Londen 5 sh. 6 d., de Oostkust 5 sh. 3 d. p. qr. tarwe, Hull 32 sh. p. ton beenderen.

Stettin, 8 Mei. Naar de kolenhavens 3 sh. 6 d., Schotland 3 sh. 9 à 10 d. voor tarwe, Leith 25 sh. voor eikenhout, Hull 22 sh. voor greenenhout.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN, ENZ.

GRONINGEN, 12 *Mei*.

TARWE.		Veen	64 ℔ f 7,40	Witte Voer	40 ℔ f 4,60
Oude	70 ℔ f	»	66 » » 7,80	Zw. Voer	36 » » 4,05
N. Oml.	68 » » 11,40	GERST.		»	38 » » 4,25
»	70 » » 12,10	Winter	54 ℔ f 5,60	»	40 » » 4,45
»	72 » » 12,70	»	56 » » 6,00	»	42 » » 4,65
» Old.	68 » » 11,10	»	58 » » 6,40	BOONEN	
» »	70 » » 11,70	Zomer	54 » » 5,05	Paardeb. f 7, f 7.75	
» »	72 » » 12,30	»	56 » » 5.45	ZADEN, ENZ.	
» »	» »	Knobbe	60 » » 6,25	Old. Koolz. f	
ROGGE.		»	62 » » 6,65	Oml. dito f	
Inl.	64 ℔ f 9,60	HAVER.		Oostfr. dito f	
»	66 » » 10,00	Dikke	36 ℔ f 4,20	Zomerzaad f	
»	68 » » 10,40	»	38 » » 4,40	G. Mosterdz. v. f	
»	70 » » 10,80	»	40 » » 4,60	Lijnzaad f a f	
»	» »	»	42 » » 4,80	Dederzaad f	
BOEKWEIT.		»	44 » » 4,95	GrGortpm. f 10,10,25	
Gr. Zd.	64 ℔ f 7 80	»	46 » » 5,10	Par. 100 N. ℔ f 14,25 tot f 14,50	
» »	66 » » 8,20	»	48 » » 5,30		
» »	68 » » 8.60	»	50 » » 5,50	Raapolie p.v. f 37,50	
» »	64 » » 7.50	Witte Voer	36 » » 4,20	Prijs der Boter	
Zw. Zand	66 » » 7,90	»	38 » » 4,40	Hooiboter à ton f $16\frac{1}{4}$	
				Nieuwmelksche f	

In den handel is heden over 't geheel weinig omgegaan. — Tarwe slap en bijna zonder koopers. — Rogge prijshoudend. — Boekweit in een doen. — Gerst veel aan en tot genoteerde verlaagde prijzen te vergeefs aangeboden. — Haver genoegzaam in een doen. — Boonen als voren. — Koolzaad zonder handel. — Gort niets in omgegaan.

LEEUWARDEN, 12 *Mei*. De prijs der Boter was heden f 38,50.

AMSTERDAM, 12 *Mei*. Heden verkocht van Tarwe: 130 ℔ witb. Pools. f 490; 128 ℔ b. dito f 475 beide bij partij; 129 ℔ dito f 490; 132 ℔ o. Pommer f 470; 133 ℔ Kubanka f 400. — Rogge: 121, 122 ℔ n. Odessa f 328, f 335; 121 ℔ o. Pruis. f 356; 118, 120 ℔ n. dito f 304, f 312; 117 ℔ o. gedr. f 306 bij partij. — Gerst flaauw: 104 ℔ Vries. Winter f 205. — Boekweit in een doen: 114 ℔ Sleeswijksche f 230.

Koolzaad op het najaar $\frac{1}{2}$ p. vl. lager; op 9 vat olie in Sept. en Oct. $67\frac{1}{2}$ p. vl. — Lijnzaad in een doen: 107, 108 ℔ Catania f 415. — Raapolie dadelijk en op levering lager afgegeven: op 6/w. f 39,25; Vlieg. f 38; Sept. en Oct. f 38,25 a f 38; Nov. f 38,25; Dec. f 38,50 a 25—25. — Lijnolie merkelijk lager afgegeven: op 6/w. f 39,25; Vlieg. f 38; Sept. f 38 a f 37,75 a f 38. — Hennepolie op 6/w. f 41,75; vlieg. f 40,50.

LONDEN, 12 *Mei*. Van vreemd graan is sedert l.l. Maandag slechts eene matige hoeveelheid aangevoerd. Er waren heden meer koopers dan in de laatste dagen, en in vreemde Tarwe was voor de consumtie vrij wat aftrek tot de hoogste prijzen van Maandag. Naar Gerst is weinig vraag. Boonen en Erwten onveranderd. Haver goed prijshoudend. Meel in vaten begeerd tot de volle vorige prijzen.

VEE- en PAARDENMARKTEN.

GRONINGEN, 12 *Mei*. Runderen waren pl. m. 40 aangevoerd; vaalmelkten, gewone soort, verkocht voor 13 tot 16 cent en betere tot 19 cent de vijf ons. Ook het overige rundvee werd tegen hooge prijzen verkocht, gelijk aan die der vorige markt, met goeden handel. Schapen en lammeren heden ruim ter markt met vluggen handel ter verzending, alles nog tegen de gewone staande prijzen. Oude varkens niet veel aan en de handel ging ook niet vlug; biggen zijn verkocht van f 4 tot f 10.

— Op de markt van hoornvee gisteren te *Ezinge* gehouden zijn de vaalmelkkoeijen verkocht van 14 tot 16 cent en puik besten tot 19 à 20 cent de 5 ons. Melkkoeijen van f 80 tot f 125 en kalfkoeijen tegen de heden staande prijzen.

ODOORN, 11 *Mei*. Op onze voorjaarsmarkt vond men heden weinig paarden ter verkoop. De aanvoer van rundvee en varkens liep boven verwachting, en ook schapen waren nog al tamelijk aangebragt. De handel was over 't geheel vlug; en hooge prijzen werden voor runderen en schapen bedongen.

LEEUWARDEN, 12 *Mei*. De veemarkt was heden ruim voorzien, en de vette koeijen konden de prijzen van l.l. Vrijdag niet opbrengen. Kalf- en melkkoeijen daarentegen werden tot hooge prijzen afgezet.

Schapen, varkens en vette kalveren ruim aangevoerd en de prijzen hoog.

LONDEN, 12 *Mei*. Er was heden eene goede vraag naar runderen, schapen en lammeren tot de prijzen van Maandag l.l. Kalveren met tragen verkoop, doch zonder prijsverandering.

PRIJSCOURANT DER EFFEKTEN.

Amsterdam, 13 *Mei*.

Nederl. Werk. Schuld $2\frac{1}{2}$ pCt. $56\frac{7}{8}$, $57\frac{5}{16}$, 57; Dito Dito 3 pCt. $67\frac{5}{8}$, $67\frac{1}{2}$, $67\frac{11}{16}$; Dito Dito 4 pCt. 85, $85\frac{1}{4}$, $85\frac{1}{8}$; O. I. Leening 4 pCt. $84\frac{5}{8}$; Amortisatie-Syndicaat $3\frac{1}{2}$ pCt. $84\frac{1}{2}$; Handelmaatsch. $4\frac{1}{2}$ pCt. 117; Aand. Ned. Bank 120, $120\frac{1}{2}$. — Belgie, bij *Rothschild* $2\frac{1}{2}$ pCt. 46, $46\frac{1}{2}$. — Spanje, Onbep. St. 1 pCt. $17\frac{1}{2}$, 18, $17\frac{15}{16}$; Dito 3 pCt. $36\frac{1}{8}$; Dito Binnenl. à 6/m. 3 pCt. $33\frac{9}{16}$, $33\frac{3}{4}$, $33\frac{5}{8}$; Coup. Bew. $3\frac{3}{4}$, $3\frac{13}{16}$; Amort. Schuld $3\frac{3}{4}$. — Portugal, te Londen 3 pCt. $32\frac{5}{8}$, 33, $32\frac{15}{16}$.

Rusland, Obl. *Hope* 1798 en 1816 5 pCt. $97\frac{5}{8}$, $97\frac{1}{2}$, $97\frac{3}{8}$; Dito Dito 1828 en 1829 5 pCt. $96\frac{5}{8}$, 97, $96\frac{7}{8}$; Cert. $4\frac{1}{2}$ pCt. 79, $79\frac{1}{2}$; Dito bij *Hope* 4 pCt. 74; Dito bij *Stieglitz en Co.* 4 pCt. $72\frac{7}{8}$, $72\frac{1}{2}$; Inschr. in Assignatiën 6 pCt. $56\frac{3}{4}$; Cert. v. Dito 6 pCt. 57. — Polen, Cert. 4 pCt. $62\frac{3}{4}$, 63; Dito Aand. m. Loten v. 500 fl. 134. — Oostenrijk, Metall. 5 pCt. $59\frac{1}{2}$, $59\frac{3}{4}$; Dito Nieuwe 1847 $2\frac{1}{2}$ pCt. $30\frac{1}{4}$, $30\frac{3}{8}$; Dito 1851 en 1852 $2\frac{1}{2}$ pCt. $30\frac{1}{4}$, $30\frac{3}{8}$; Dito Nieuwe 5 pCt. en Dito La. B. 5 pCt. 75, $75\frac{1}{8}$, 75; Louïsiana bij *Hope* 5 pCt. 95; Braz. 1843 5 pCt. $92\frac{1}{2}$; Mexik. $22\frac{5}{8}$, $\frac{11}{16}$; Dito Onbep. $22\frac{5}{8}$, $\frac{11}{16}$; Peru $4\frac{1}{2}$ pCt. $57\frac{1}{2}$; Ecuador $2\frac{13}{16}$; Venez. v. 100 £ 4 pCt. 24; Thes. Amst. $102\frac{1}{4}$; Phil. L. N. 76; N. Weener Loten 1854 f $193\frac{1}{2}$.

Onze fondsenmarkt opende heden, over het algemeen met veel kooplust, in eene zeer gunstige stemming; later verflaauwden eenigzins de prijzen, ten gevolge van eenige winstrealisatien.

Van Holl. was in Integralen en van vreemde effecten in Oostenrijksche de handel zeer geanimeerd. In de overige soorten was de omzet van minder beteekenis.

Recepissen nieuwe Oostenr. Zilver-Leening zijn a 3, 4 en 3 pCt. agio verhandeld.

Venezuela Onb. 23.

Koers van het Geld: Beleening 3; Prolong. $2\frac{1}{2}$; Disconto 3 pCt.

Laatste Prijzen te 5 uur. Integr. $2\frac{1}{2}$ pCt. 57; Spaansche 1 pCt. $17\frac{15}{16}$; Binnenl. 3 pCt. $33\frac{9}{16}$; Metall. 5 pCt. $59\frac{11}{16}$; Dito $2\frac{1}{2}$ pCt. $30\frac{1}{4}$.

AMSTERDAM, 14 *Mei*. Effekten-Societeit, te $4\frac{1}{2}$ uur. Integralen $57\frac{5}{16}$, $\frac{1}{4}$. — 4 pCts. $85\frac{3}{8}$. — Spaansche 1 pCts. 18. — Portug. 3 pCts. $32\frac{5}{8}$. — Metalliek 5 pCts. $59\frac{7}{8}$, 60, $59\frac{7}{8}$. — Dito $2\frac{1}{2}$ pCt. $29\frac{13}{16}$, $30\frac{7}{16}$. — Mexik. $22\frac{3}{4}$. — Uitg. Grenada $6\frac{3}{16}$, $\frac{1}{4}$. — Amerik. Bank-Actien $3\frac{3}{8}$, $\frac{7}{16}$.

Tot de genoteerde koersen vertoonde de handel geene bijzondere levendigheid, de stemming was evenwel iets aangenamer.

WISSELKOERS.

Londen kort f 11.65; Id. 2/m. f 11.55; — Hamburg kort f $35\frac{1}{4}$; Id. 2/m. f 35.

ADVERTENTIEN.

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Ondertrouwd:

M. VAN VELDHUIJSEN
met
C. VAN ERKON.

Groningen, 12 Mei 1854.
Eenige kennisgeving.

*** Ondertrouwd:

A. C. DE JAGER
met
J. BERSMA.

Veenhuizen, 15 Mei 1854.
Algemeene kennisgeving.

*** Getrouwd:

JOHS. MEIHUIZEN
met
CATHARINA GROENEWOLD.

Groningen, 11 Mei 1854.

*** Getrouwd:

NANNO TIMMER
met
ELSINA DE JAGER,
van *Groningen.*

Garmerwolde, 11 Mei 1854.

*** Getrouwd:

P. H. TEN VELTHUIS
met
B. M. VAN DER MEER.

GRONINGEN, 11 Mei 1854.

*** Getrouwd:

LEENDERT STEL
met
JANTJE SMEDES.

NIEUWE SCHANS, 11 Mei 1854.

*** Getrouwd te WEENER, 12 Mei 1854:

J. F. GROENEVELD, van *Zuid. Chr. Eberh.-Polder*,
met
R. J. TIJDENS, van *Nieuwe Schans.*

*** Voorspoedig bevallen van eenen ZOON ISABELLA SOPHIA CHRISTINA VAN PRAAG, geliefde Echtgenoot van

J. MANDEN, *Rijks-Ontvanger.*

TERMUNTEN, 11 Mei 1854.

*** Heden beviel van eene welgeschapen DOCHTER TRIJNTJE DEELMAN, Echtgenoot van

J. H. BRUINS, *Broodbakker*, in de Gelkingestraat.

GRONINGEN, 12 Mei 1854.

*** Heden beviel van eene welgeschapen DOCHTER J. BUSSMAN, geliefde Echtgenoot van

J. S. HAVINGA OORTWIJN.

GRONINGEN, 12 Mei 1854.

*** Bevallen van een' ZOON E. MESDAG, geliefde Echtgenoot van

W. DIJK.

GRONINGEN, 13 Mei 1854.

*** Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER Vrouwe C. J. QUINTUS, geliefde Echtgenoot van

Mr. **J. C. F. D'AULNIS.**

GRONINGEN, 13 Mei 1854.

*** Heden beviel van eenen welgeschapen *ZOON* de HoogWelGeb. Vrouwe H. F. CALKOEN, geb. VAN BUTTINGHA WICHERS.

ALPHEN a/R., 13 Mei 1854.
Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel van eenen ZOON H. MEES, geliefde Echtgenoot van

G. TEN OEVER.

GRONINGEN, 14 Mei 1854.

*** Mijne geliefde Echtgenoot, Vrouwe J. M. VAN SWINDEREN, beviel heden door Gods goedheid van eenen ZOON.

GRONINGEN, 15 Mei 1854.
W. M. DE MAREES VAN SWINDEREN.

*** Na eene korte doch hevige ziekte, overleed heden namiddag mijn hartelijk geliefde eenige Zoon, STEVEN DIJK, Bz., in den ouderdom van 44 jaren, nalatende vijf minderjarige Kinderen, die met mij dit verlies diep betreuren.

GRONINGEN, 11 Mei 1854.
A. DIJK, Wedw. H. BOLTE.
Eenige kennisgeving.

*** Heden avond trof ons Ouderhart een zeer droevige slag, door het overlijden van onzen oudsten Zoon DATO VAN BELKUM, in den bloeijenden leeftijd van ruim 24 jaren, na eene ziekte van 6 weken.

GRONINGEN, 13 Mei 1854.
JAN ALDERSHOFF, R.ZOON.
H. ALDERSHOFF, geb. **VAN BELKUM.**
Eenige kennisgeving.

PERSONEEL. GEDISTILLEERD. GEMAAL. GESLAGT.

Bij **J. OOMKENS, J.ZOON**, zijn nog eenige weinige Exemplaren voorhanden van:

H. EVERS,

HANDLEIDING voor de **INVULLING** der **JAARLIJKSCHE BESCHRIJVINGSBILJETTEN** wegens het **PERSONEEL** .... *f* 0,75.
HANDBOEK voor Kooplieden, Grossiers, Wijnkoopers, Commissionairs, Winkeliers, Slijters, enz. betrekkelijk hunne verpligtingen met opzigt tot de verschillende **ACCIJNSWETTEN** .... *f* 0,60.
VOLLEDIG ZAMENSTEL DER WETTELIJKE VERORDENINGEN betrekkelijk **DEN ACCIJNS OP HET GEMAAL.** Toegelicht uit de onderscheidene **Besluiten, Resolutien en Decisien**, ten aanzien van de uitvoering en het regt verstand van dezelve opvolgelijk genomen. Ingerigt zoowel ten dienste van Molenaars, Grutters, Bakkers, enz., als van Ambtenaren welke met dezen Accijns in betrekking staan, en met **Tabellen** voor de **berekening** van den **Accijns** voorzien .... *f* 0,90.
De **NIEUWE WET** betrekkelijk den **ACCIJNS** op het **GESLAGT**, met eene **TAFEL VOOR DE BEREKENING VAN DEN ACCIJNS. 2de DRUK** *f* 0—50.
Deze Werkjes zijn alle geschreven ten dienste van Belastingschuldigen; de goede aftrek getuigt van de bruikbaarheid derzelve en de geschiktheid van den Heer **Evers**, om onderwerpen, ons Belastingstelsel betreffende, te behandelen.

*** Uitgegeven door **J. B. WOLTERS: GESCHIEDENIS VAN HET GODSRIJK naar den Bijbel**, door *E. J. DIEST LORGION, A. T. REITSMA* en *L. S. P. MEIJBOOM.* Deel I en II. Postf. *f* 4,80.
STIRM'S VERDEDIGING DES CHRISTENDOMS, of betoog van deszelfs Waarheid en Goddelijkheid, door J. BAKKER en P. FEENSTRA, P.z. Tweede, herziene Druk. Goedkoope Uitgave. Gr. 8vo. *f* 2,90.
Ad **SCHUMANN, CHRISTUS, of de Leer des O. en N. Test. aangaande den Persoon des Verlossers.** Verkort bewerkt door W. VERWEIJ. Eerste helft. Gr. 8vo. *f* 1,90.
H. A. **WIJNNE, Waarde, Geld en Crediet** in den **Wereldhandel**, volgens de beginselen van J. S. MILL. Postf. *f* 1,75.
H. **PRANGE, Leesleerwijze.** 2 Stukjes. Kl. 8vo. 14 Ct.

HERBESTEDING VAN DIJKWERK.

Op ZATURDAG den 20sten Mei 1854, des namiddags te 4 uur, zal, ten Huize van den Kastelein R. ABELS, te *Haren*, worden aanbesteed: **Het verhoogen van de Dijken om den Essermolen Polder, in vier perceelen en in massa**, alles omschreven in het Bestek en de Voorwaarden, daarvan ter lezing liggende ten Huize van Aanbesteding en ten Kantore van den Notaris **QUINTUS**, te *Groningen*. De aanwijzing van het Werk zal geschieden op den dag van Aanbesteding, des namiddags te 2 uur, aanvangende bij het Land van H. HEMMES.

Aanbesteding.

Op ZATURDAG den 20sten Mei eerstkomende, des namiddags te 3 uur, in het ZIJLVESTERHUIS te *Onderdendam*, zal door de **DIRECTIE** van **WINSUMER en SCHAPHALSTER ZIJLVEST**, onder vereischte approbatie, aan te besteden:

I. Het doen van VERNIEUWINGEN en HERSTELLINGEN aan de Zijlvester-Werken.
II. ADIDEM aan den Steenen Boog over het Zijldiep, tusschen *Winsum* en *Obergum*
III. ADIDEM aan de westelijke Valbrug te *Onderdendam.*

BESTEKKEN en VOORWAARDEN liggen van heden af ter lezing in het ZIJLVESTERHUIS te *Onderdendam.*

De Directie voormeld:
SICHTERMAN VAN DE BRAKE,
Secretaris.

AANBESTEDING.

Op WOENSDAG den 31sten Mei, te drie uur, zal, in het GEMEENTEHUIS te *Ezinge*, worden aanbesteed:

Het BOUWEN van eene nieuwe STALLING en KOETSHUIS, DRUIVENKAST en drie KAMERS, op den Huize *ALLERSMA*, onder *Ezinge*, met bijlevering van de MATERIALEN.

Het BESTEK en TEEKENING zal van af den 16den Mei ter lezing liggen ten Huize van Aanbesteding, te *Ezinge*, en van de Weduwe BONTEKOE, te *Groningen.*

BURGEMEESTER en **WETHOUDERS** der Gemeente **DOKKUM** brengen door deze ter kennis der belanghebbenden, dat de **KERMIS** alhier in dezen jare zal aanvangen op **Vrijdag den 26sten Mei**, en dat de **PAARDENMARKT** zal gehouden worden op **Maandag den 29sten Mei** e.k.

DOKKUM, 6 Mei 1854.
Burgemeester en Wethouders voornoemd:
E. JONGSMA.
De Secretaris:
A. VAN SLOOTEN.

Met permissie van het GEMEENTE-BESTUUR van **DOKKUM**, gedenken eenige KASTELEINS en LIEFHEBBERS aldaar, op **Dingsdag den 30sten Mei** e. k., des namiddags te 2 uur, ter gelegenheid van de **Kermis**, te laten **verharddraven** en vrij te vereeren:

Een extra fraaije en zware ZILVEREN THEEPOT en DITO MELKKAN, door alle Paarden, welke ten genoegen der Keurmeesters zijn.

De aangifte bij JONKER, in *de Benthem*, te *Dokkum*, des voormiddags te 11½ uur; zullende onmiddellijk daarna de Keuring en Loting plaats hebben.

*** Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zal, op WOENSDAG den 17den Mei 1854, des avonds te 7 uur, ten Huize van de Weduwe VOLHAND, buiten het Kleinepoortje te *Groningen*, publiek worden verkocht: Eene kapitale **BOERENPLAATS**, gelegen te *Euvelgunne*, nabij *Groningen*, bestaande in:

I. Eene BOEREN BEHUIZING en SCHUUR, met de VASTE BEKLEMMING van ongeveer 21½ Bunders uitmuntend LAND, doende jaarlijks tot vaste huur *f* 87—50.
II. De VASTE BEKLEMMING van ongeveer 4½ Bunders kostelijk GROENLAND, doende jaarlijks tot vaste huur *f* 50—00, toebehoorende aan J. M. KAMPHUIS en Vrouw.

Om te aanvaarden: de Behuizing en Schuur op den 1sten Mei 1855, het Heem en den Tuin op Gregorie 1855 en de Landerijen op den 12den November 1854. Te bezien dagelijks.

*** Mr. **W. LAMAN TRIP** en Mr. **C. DE RANITZ**, Notarissen te *Groningen*, gedenken, op WOENSDAG den 24sten Mei 1854, des avonds te 7 uur, ten Huize van Mejr. de Wedw. BONTEKOE, aan de Groote Markt te *Groningen*, publiek te koop aan te bieden:

I. Den EIGENDOM van ongeveer 25 Bunders BEHUISD LAND, gelegen onder *Zuidwolde*, gemeente *Bedum*, bij den Heer F. J. W. J. SCHEURLEER en Mevrouw onder vaste beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende huur van *f* 163—50.
II. Den EIGENDOM van ongeveer 81½ Bunder BEHUISD LAND met den AANWAS, gelegen te *Spijk* en gedeeltelijk onder *Godlinze*, gemeente *Bierum*, bij N. J. BUURMA en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende huur van *f* 209—00.
III. Den EIGENDOM van ongeveer 7½ Bunder LAND, gelegen op de *Molenwijk*, in de *Wildervank*, bij de Wedw. H. D. VENEMA in pacht in gebruik, voor eene jaarlijksche, op den 1sten Mei verschijnende huur of pacht van *f* 60—00.
IV. Den EIGENDOM van een heerd LANDS, gelegen onder *Siddebuurster Oostwold*, gemeente *Slochteren*, groot ongeveer 12 Bunders, bij E. W. WOLTEMA en Vrouw onder vaste beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende huur van *f* 63—00.
V. Den EIGENDOM van een ongescheiden Aandeel in een heerd LANDS, gelegen onder *Noordbroek*, bij W. J. BOS en Vrouw onder vaste beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Martini verschijnende huur van *f* 42—00.
VI. Eene BEHUIZING HERMSTEDE, in de evengemelde onder 5) omschrevene heerd gelegen, bij A. H. DANE in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Martini verschijnende heemhuur van *f* 3—00.
VII. Den EIGENDOM van ongeveer 55 Bunders BEHUISD LAND, gelegen op *Grijze-monniken*, onder *Termunten*, bij A. J. SMIT en Vrouw onder vaste beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende huur van *f* 210—60 en ½ ton Boter.
VIII. Den EIGENDOM van een' MOESTUIN, groot ongeveer 1½ Bunder, gelegen achter *Helpman*, Gemeente *Haren*, bij W. J. VELTHUIS en Vrouw onder vaste beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op den 1sten Mei verschijnende huur van *f* 32—00.

Alles behoorende tot de nalatenschap van wijlen den WelEdel Gestrengen Heer Mr. M. LENTZ, te *Groningen* overleden.

De Voorwaarden van Verkoop zullen ten Kantore der beide Notarissen en ten Huize van Verkoop, en de Aankomst- en Beklembrieven ten Kantore van den eerstgenoemden Notaris in tijds ter inzage liggen.

*** Ten overstaan van Mr. **J. H. GEERTSEMA, C.z.**, Notaris te *Groningen*, zullen, op DINGSDAG den 30sten Mei 1854, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein EEKHOFF, aan de Groote Markt, publiek ter verkoop worden aangeboden:

I. Eene ruime **KOOPMANS BEHUIZING** met **TUINTJE** daarachter, waarin sedert jaren eene beklante **Apotheek** is gevestigd, staande en gelegen in de Nieuwe Ebbingestraat te *Groningen*, op den hoek van de Wipstraat, geteekend lett. O, no. 41, toebehoorende aan de Erven A. STEENSMA.
II. Eene BEHUIZING, staande ten Oosten in de Kijkin-'t Jatstraat te *Groningen*, geteekend letter M, no. 201, wordende door H. J. COHEN in huur bewoond.
III. Een fraaije TUIN met ZOMERHUIS, staande en gelegen ten Noorden in de Leliestraat te *Groningen*, tegenover de Havenstraat, ten Westen in de Steeg.

Te aanvaarden op den 1sten November 1854. Te bezien daags vóór en op den Verkoopdag van 2—5 uur.

J. H. GEERTSEMA, C.z.

OP DONDERDAG VOORMIDDAG,

den 18den dezer, te tien uur, zullen te *Nes*, op het Eiland *Ameland*, publiek worden verkocht: Ongeveer dertig Lasten **HAVER, onbeschadigd** geborgen uit de Lading van het gestrande Kofschip *GEZIENA*, van *Emden* naar *Yarmouth* bestemd. Nadere informatien te *Nes* bij den Heer J. SCHELTEMA, en te *Harlingen* bij de Heeren HARMENS & ZONEN.

*** Mr. **C. HARTMAN BUSMANN**, Notaris te *Sappemeer*, zal, op ZATURDAG den 20sten Mei 1854, des avonds te 7 uur, ten Huize van Mejufvrouw de Wedw. MEURS, te *Martenshoek*, publiek te koop presenteren:

3 B., 27 R., 40 E. WEILAND, gelegen in 7 Kampen, te *Martenshoek*, onder *Kropswolde*, en 1 B., 34 R., 80 E. HOOILAND, WATER en RIET, gelegen onder *Kropswolde*, achter de Waaren aan het Drentsche diep, in eigendom behoorende aan de Weduwe en Erven G. J. BODEWES, in leven Scheepsbouwer te *Martenshoek*. Dadelijk te aanvaarden.

De Voorwaarden van Verkoop en de Aankomstbrieven liggen ter inzage ten Kantore van den Notaris

Mr. C. HARTMAN BUSMANN.

*** Mr. **A. J. VAN ROIJEN**, Notaris te *Onderdendam*, zal, op MAANDAG den 12den Junij 1854, des namiddags precies te twee uur, ten Huize van de Wedw. JAN J. WEG, te *Bedum*, bij Strijkgeld presenteren te verkoopen:

I. De VASTE, IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING (met het REGT om daarop te HUIZEN) van de Zuiderhelft van 2 B., 54 R., 10 E. OUD GROENLAND, aan den *Lagen Weg*, zullende jaarlijks op Midw. tot vaste huur doen *f* 9—00.
II. ADIDEM van de Noorderhelft. — De Zwetsloot is graven door de Koopers te zamen.
III. ADIDEM van de Streep 59 R., 50 E. OUD GROENLAND, zullende tot huur doen *f* 3—00.
Dit perceel zal zijn Uitweg hebben over de Kamp en het Heem naar den Oldijk.
IV. ADIDEM van 1 B., 37 R., 70 E. OUD GROENLAND, zullende tot huur doen *f* 9—06.
V. De BOEREN BEHUIZING, SCHUUR en verder GETIMMERTE, met de VASTE, IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van de LAAN, de KAMPEN ten Zuiden en ten Noorden, HOVEN en TUINEN, te zamen groot 1 B., 19 R., 50 E., zullende des jaars op Midw. tot vaste huur doen *f* 7—00.
VI. De VASTE, IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING (met het REGT om daarop te HUIZEN) van de Zuiderhelft van 2 B., 36 R., 60 E. BOUWLAND, zullende jaarlijks tot vaste huur doen *f* 7—50.
VII. ADIDEM van de Noorderhelft.
VIII. Den VOLLEN EIGENDOM van 19 R., 40 E. BOUWGROND, achter K. W. WIJK. — *Over den Oldijk.*
IX. De VASTE, IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING (met het REGT om daarop te HUIZEN) van 1 B., 34 R., 30 E. Oud GROENLAND, zullende des jaars op Midw. tot vaste huur doen *f* 7—50.
X. ADIDEM van 1 B., 29 R., 80 E. BOUWLAND, bij het *Tilje*, zullende huur doen *f* 7—50.
XI. ADIDEM van 1 B., 26 R. BOUWLAND, zullende huur doen *f* 7—50.
Dit perceel zal Uitweg hebben over het volgende:
XII. ADIDEM van 1 B., 27 R., 50 E. OUD GROENLAND, aan den Weg, zullende huur doen *f* 7—50.
XIII. ADIDEM van de Zuiderhelft van 2 B., 27 R., 40 E. OUD GROENLAND, zullende tot huur doen *f* 7—50 aan den Weg.
XIV. ADIDEM van de Noorderhelft.
Dit perceel zal Uitweg hebben over het vorige.
XV. ADIDEM van 1 B., 87 R., 60 E. OUD GROENLAND, zullende huur doen *f* 12—00. *Over den Woldijk.*
XVI. Eene BEHUIZING, no. 195, met de VASTE EN ALTIJDDURENDE BEKLEMMING van 15 B., 29 R., 30 E. uitmuntend GROEN- en BOUWLAND, doende jaarlijks op Midw. *f* 70—00 tot vaste huur.

Alles staande en gelegen nabij het Dorp *Bedum*, toebehoorende aan de Weduwe en Kinderen van wijlen PIETER JACOBS DOORNBOS aldaar.

De Voorwaarden van Verkoop zullen acht dagen bevorens ten Huize van Verkoop ter lezing liggen en informatiën te bekomen zijn ten Kantore van

Mr. A. J. VAN ROIJEN.

TE KOOP OF TE HUUR:

Eene roijale **WINKELBEHUIZING**, geschikt voor **alle Affaires**, waarbij PUT- en REGENWATER, ENZ. Te bevragen aan het BUREAU dezer COURANT.

L. Philippona,

Poelestraat, 3de Huis van de Markt.

Vélyn Schrijfpapier f 1,75 à *f* 2,25, extra mooi voor schoolgebruik *f* 2,80 en hooger per riem; *Hollandsch Dito f* 2,80, *f* 3,85, *f* 4,70 en hooger; *Postpapier* per riem (480 vel) *f* 1,40, *f* 1,70, *f* 2,00, zwaar *f* 3,50 en hooger; *Enveloppen* 25 en 30 cts. per 100; *Stalen Pennen* 20 cts. tot *f* 4,00 't gros; *gewone Pennen* 7 cts. en hooger de bos; de *echte gutta percha Pen f* 1,75, de nagemaakte 50 cts. 't gros; *Witte en gekleurde Ouwels f* 1,30 per pond; *zwarte Inkt* 25 cts. per maatje, *echte Wilson* 18 cts. per kruikje; *Albums* van 25 cts. tot *f* 15; *Papeteriën* van 20 cts. tot *f* 24; *Griffels* 10, 15 cts. en hooger per pak; *Potlooden* 6 cts. en 10 cts. en hooger per dozijn; *Schrijfportefeuilles* 45 cts. tot *f* 12; *Zakportefeuilles* 25 cts. tot *f* 6; *Schoolzakken* 95 cts.; *Verwdoozen* 10 cts. tot *f* 23; *Passerdoozen* 70 cts. tot *f* 19; *Aardglobes* 80 cts. en hooger; *Kinderprenten* 14 cts. per boek; *Leijen* in 13 soorten: 45, 58, 65, 82 cts. en hooger per dozijn; *Kwitanties en Nota's* 10 cts., op *best* papier 20 cts. per 100; *Polygraphen* (verbeterde Copiëermachinen) *f* 8,80; *Stenographie-Portefeuilles* (zeer geschikt voor het opnemen van dictaten) *f* 2 en hooger. Voorts al het *nieuwste* in den Papierhandel en de Kantoor- en Schoolbehoeften.

N.B. Ontvangen een nieuw Toestel voor de Stempelpers, waardoor de naam, woonplaats enz. des koopers, op het Postpapier gestempeld, omvat wordt met een sierlijk encadrement.

Attentie.

De ondergeteekende neemt de vrijheid hiermede de Dames en hare geëerde Begunstigers te berigten, dat zij zich minzaam aanbeveelt in het **vervaardigen** van **DAMES KLEEDJES, MANTILLES**, ENZ. Zij zal zorgen door eene billijke en nette behandeling, de gunst van hare geëerde Begunstigers waardig te zijn.

C. M. BUISSING, Pelsterstraat, F, no. 19.

Bij haar kunnen eenige **LEERMEISJES** geplaatst worden.

De ondergeteekenden, sedert eenige jaren werkzaam geweest als **Meesterknechts** aan de RIJTUIG-FABRIJK van den Heer G. J. BOSCH, maken door deze hunne Stad- en Landgenooten bekend, dat zij zich zelven als **SMID en WAGENMAKER** hebben gevestigd, en durven zich gerust aanbevelen voor het MAKEN en REPAREREN van alle soorten van **RIJTUIGEN**, naar den nieuwsten smaak; niet twijfelende of ieder Begunstiger zal volkomen over de uitvoering der Werkzaamheden van deugd en billijkheid tevreden zijn.

J. BERGMAN,
als **Smid** woonachtig te *Groningen*, in het Lutkenieuwstraatje.
J. RUST,
als **Wagenmaker** woonachtig te *Groningen*, in de Lammeheuinrigestraat.

P. B. ten Velthuis

berigt, dat hij zich als **TIMMERMAN** en **METSELAAR** heeft gevestigd. Beveelt zich ten vriendelijkste aan, wonende op Monnikenholm, lett. G, no. 49, tegenover het Badhuis.

Verhuisd

van de ZWANENSTRAAT naar de **OUDE EBBINGESTRAAT**, lett. A, 54:

A. en M. LEVIE.

TE KOOP voor 535 Guldens:

eene **uitmuntende**, zoo goed als nieuwe **BAROUCHETTE** voor vier personen met KINDERBANK en KNECHTS ACHTERZITTING. Te bevragen bij den Zadelmaker VOGELSKAMP.

BROCADES en **STHEEMAN**, *Apothekers en Chemicaliën-Fabrikanten* te *Meppel*, vragen ten spoedigste eenen bekwamen, liefst geëxamineerden **EERSTE BEDIENDE**, P. G. Er bestaat ruime gelegenheid voor Practische Oefening. Brieven *franko.*

WORDT TEN SPOEDIGSTE VERLANGD: een BEDIENDE in een' KRUIDENIERSWINKEL elders. Adres *franko* den Heer J. RÖMELINGH, Boekverkooper in de Heerestraat.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.